

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

KRAKÓW, DNIA 28 LUTEGO 1935 R.

T R E Ś Ć :

	Str.
Poz. 1. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o specjalnych egzaminach zawodowych nauczycieli publicznych szkół powszechnych, szkół ćwiczeń, oraz szkół specjalnych ogólnokształcących	2
„ 2. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o studiach wyższych, uprawniających do wyższego uposażenia	3
„ 3. Prenumerata miesięcznika „Wychowanie Fizyczne”	4
„ 4. Wysyłanie korespondencji międzyszkolnej uczniowskiej	4
„ 5. Przekazanie I-szej Kasie Skarbowej w Krakowie rachunkowości sum niebudżetowych	5
„ 6. Szkolne Kasy Oszczędności	6
„ 7. Przyjmowanie obligacji 6% Pożyczki Narodowej na kaucje i wadja	6
„ 8. Szkolny Dom Wycieczkowy w Jurgowie	6
„ 9. Uwzględnianie przy wymiarze uposażenia czasu urlopów bezpłatnych	7
„ 10. Zaliczki na uposażenie	7
„ 11. Uzupelnienie umów z pracownikami kontraktowymi	8
„ 12. Przelewanie należności na rachunek taksy administracyjnej Kuratorjum	8
„ 13. Rozkład dyżurów instruktorów ministerjalnych	9
„ 14. Nadużycia z zaświadczeniami szkolnymi	10
„ 15. Kasa Wzajemnej Pomocy Uczniów Szkół Zawodowych	11
„ 16. Konkurs w sprawie wyboru kandydatów na studia w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie na rok szkolny 1935/36	11
„ 17. Konkurs na urlopy płatne dla słuchaczy Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie	12
„ 18. Konkursy	13
„ 19. Komunikaty	14
„ 20. Dział nieurzędowy:	
Zarys struktury organizacyjnej sportu w szkole oraz sprawa regulaminu sportowego	17
Odezwa Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych	25

1.

ROZPORZĄDZENIE**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego**

z dnia 22 grudnia 1934 r. (Nr. BP-5332/34)

o specjalnych egzaminach zawodowych nauczycieli publicznych szkół powszechnych, szkół ćwiczeń, oraz szkół specjalnych ogólnokształcących.

Na podstawie § 16 oraz § 65 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonariuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Przez wyrażenie „kwalifikacje nauczycieli szkół powszechnych“ należy rozumieć kwalifikacje do nauczania i ustalenia, określone w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258), zmienionem rozporządzeniem z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 660), oraz w rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 czerwca 1929 r. w sprawie kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach powszechnych specjalnych (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 405).

§ 2.

Przez wyrażenie „specjalny egzamin zawodowy“ należy rozumieć jeden z następujących egzaminów, względnie dyplomów:

a) egzamin z ukończenia Wyższego Kursu Nauczycielskiego, zorganizowanego na podstawie statutu Państwowego Wyższego Kursu Nauczycielskiego z dnia 2 czerwca 1923 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 14, poz. 121), względnie z dnia 1 lipca 1928 r. Nr. I-5341/28 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 9, poz. 153);

b) egzamin z ukończenia Państwowego Wyższego Kursu Nauczycielskiego w Warszawie, utworzonego rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26 czerwca 1920 r. Nr. 14574/I, bądź z ukończenia

Państwowych Rocznych Kursów Naukowych w Krakowie i Lwowie, istniejących od roku 1922/23 pod nazwą Wyższych Kursów Nauczycielskich, bądź wreszcie z ukończenia Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich, zorganizowanych w innych miejscowościach na zasadach, przyjętych dla wymienionego wyżej Wyższego Kursu Nauczycielskiego w Warszawie;

c) egzamin z ukończenia Państwowego Roczego Kursu Pedagogicznego w Warszawie, otwartego na mocy rozporządzenia Departamentu Wyznań b. Rady Stanu Królestwa Polskiego z dnia 11 października 1917 r. Nr. 7108;

d) ukończenie z wynikiem pomyślnym Państwowego Roczego Kursu Pedagogicznego w Warszawie, Jezuicka 4 — w latach 1918, 1919, 1920;

e) egzamin z ukończenia Państwowego Roczego Kursu Robót Ręcznych w Warszawie, otwartego na mocy rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 28 czerwca 1919 r. Nr. 11558/S. I, lub Państwowych Rocznych Kursów Robót Ręcznych w Krakowie i Lwowie, założonych po roku 1919;

f) egzamin z ukończenia Państwowych Rocznych Kursów Wychowania Fizycznego, otwartych w Warszawie w r. szk. 1919/20, w Poznaniu i Krakowie w r. szk. 1921/22, we Lwowie w r. szk. 1923/24, a opartych na statucie z dnia 14 września 1921 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 17, poz. 175) oraz dwuletnią praktykę nauczycielską;

g) ukończenie klasy seminarjalnej Wyższego Liceum Uczelni im. Dąbrówki w Poznaniu z r. szk. 1929/30, wzgl. z r. szk. 1928/29 i 1929/30 w stosunku do grupy humanistycznej;

h) egzamin kwalifikacyjny do szkół wydziałowych, uzyskany na mocy przepisów, dotyczących egzaminów kwalifikacyjnych dla nauczycieli szkół ludowych pospolitych i wydziałowych w Galicji;

i) egzamin dla nauki muzyki i śpiewu w szkołach średnich i seminarjach nauczycielskich, złożony przed Państwową Komisją Egzaminacyjną, czynną na terenie obecnych Okręgów Szkolnych: Krakowskiego i Lwowskiego, lub w Wiedniu i Pradze;

j) egzamin dla nauki gimnastyki w szkołach średnich, złożony przed Państwową Komisją Egzaminacyjną, czynną na terenie wyżej powołanych Okręgów Szkolnych;

k) egzamin z ukończenia jednorocznych Kursów Rolniczych Zawodowych przy Akademii Rolniczej w Dublanach dla nauczycieli ludowych;

l) patent dla nauki kucharstwa i gospodarstwa domowego w szkołach ludowych, z egzaminu, złożonego przed Państwową Komisją Egzaminacyjną w Wiedniu;

ł) uzyskany przed końcem r. szk. 1916/17 dyplom rosyjski na nauczyciela szkół miejskich, względnie, począwszy od roku 1912, dyplom na nauczyciela wyższych szkół początkowych (attiestat na zwanje ucziela gorodskowo ucziliszcza i attiestat na zwanje ucziela wyższawo naczalnawo ucziliszcza), wydany przez Instytut Nauuczycielskie (Uczitielskij Institut);

m) uzyskane przed końcem r. szk. 1916/17 świadectwo rosyjskie na tytuł wyższej domowej nauczycielki (swidietielstwo na zwanje domasznej nastawnicy);

n) uzyskane przed końcem r. szk. 1916/17 świadectwo egzaminu rosyjskiego na nauczyciela domowego lub nauczycielkę domową (ispytanie na zwanje domaszniawo ucziela i domasznej uczielnicy), o ile, osoby mające świadectwo złożenia powyższego pełnego lub skróconego egzaminu, posiadają oprócz tego świadectwo ukończenia szkoły średniej męskiej lub żeńskiej, polskiej lub niepolskiej; dotyczy to również osób, które uzyskały tytuł domowego nauczyciela lub nauczycielki na mocy świadectwa z ukończenia szkoły średniej bez składania egzaminu;

o) egzamin wydziałowy (Prüfung der Lehrer an Mittelschulen), zdany na zasadzie rozporządzenia pruskiego Ministerstwa Oświaty z dnia 1 lipca 1901 r., względnie na podstawie rozporządzenia Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej z dn. 6 października 1919 r. Nr. Dz. II. A. 5933/19;

p) pruski egzamin na nauczyciela rysunków w więcej klasowych szkołach ludowych i wydziałowych, zdany na zasadzie regulaminu z dnia 31 stycznia 1902 r.;

r) pruski egzamin na nauczyciela gimnastyki, zdany na zasadzie regulaminu z dnia 15 maja 1894 r.;

s) patent z ukończenia instytutu muzyki kościelnej w Berlinie, uzyskany na zasadzie statutu z dnia 19 czerwca 1882 r. oraz programu z r. 1899;

t) świadectwo ukończenia Kursów Handlowych przy Akademii Handlowej Krakowskiej;

u) świadectwo ukończenia co najmniej rocznych Kursów Nauczycielskich państwowych lub prywatnych z prawami publiczności, o ile nauczyciele, posiadający te świadectwa mają gimnazjalne świadectwa dojrzałości.

§ 3.

Egzaminy i dyplomy, wyszczególnione w punktach: h, i, l, o, p, r, s nie dają prawa do stosowania do nauczyciela postanowień § 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781), jeżeli zostały złożone lub uzyskane zagranicą w czasie, gdy teren, na którym w czasach zaborczych te egzaminy lub dyplomy dawały ich posiadaczom pewne prawa, lub przywileje w zakresie szkolnictwa, podlegał już władzy państwowej polskiej.

W przypadkach wątpliwych rozstrzyga Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 lutego 1934 r.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *W. Jędrzejewicz.*

2.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

z dnia 22 grudnia 1934 r. (Nr. BP-34067/34)

**o studjach wyższych, uprawniających
do wyższego uposażenia.**

Na podstawie § 18 pkt. 3 i 4, § 20, 26, oraz § 65 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Przez wyrażenie „nauczyciele, posiadający studja wyższe“, użyte w § 18, pkt. 3 i 4, § 20 i § 26 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781), należy rozumieć:

1) nauczycieli, którzy posiadają studja i egzaminy, wymienione w § 1 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1929 roku o zakładach naukowych i egzaminach szkolnych, wystarczających do osiągnięcia stanowiska urzędniczego w państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 663), zmienionego dnia 17 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 791);

2) nauczycieli, którzy ukończyli b. Państwowy Instytut Pedagogiczny, działający na podstawie statutu, wydanego rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 lipca 1918 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 3);

3) nauczycieli, którzy mają zdany egzamin naukowy na podstawie rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 29 stycznia 1923 r. w sprawie egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 256).

§ 2.

W przypadkach wątpliwych, nieobjętych postanowieniami §§ 1 i 4 wspomnianego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów o zakładach naukowych i egzaminach szkolnych, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego decyduje, jakiemu poziomowi wykształcenia odpowiada przedstawiony dowód ukończenia szkoły lub złożenia egzaminu w kraju lub zagranicą.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 lutego 1934 r.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *W. Jędrzejewicz.*

3.

Nr. O. 31023/34. Kraków, dn. 24. XII. 1934 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Inspektorów Szkolnych w Okręgu w sprawie

**prenumeraty miesięcznika
„Wychowanie Fizyczne“.**

Redakcja miesięcznika „Wychowanie Fizyczne“ w Warszawie zwróciła się do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z zażaleniem, iż duży odsetek szkół zalega z opłatami prenumeraty.

Ministerstwo okólnikiem Nr. 50 z dnia 23 marca 1932 r. Nr. I. WF. 1204/32 (ogłoszonym w Dz. Urz. K. O. S. K. w Nr. 4, poz. 67 z roku 1932) poleciło wszystkim Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli i średnich szkół zawodowych prenumeratę miesięcznika i wskazało źródło pokrycia wydatku.

Ponieważ zarządzenie to jest nadal obowiązujące, na skutek rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 11. XII. 1934 r. Nr. I. WF. 2174/34. przypominam o tem Dyrekcjom i polecam uregulowanie należności, jeżeli dotychczas tego nie uczyniły.

Kurator Okręgu Szkolnego:

M. B. Godecki w. r.

4.

Nr. O. 31749/34. Kraków, dn. 24. XII. 1934 r.

Do

Inspektorów Szkolnych w Okręgu w sprawie wysyłania korespondencji międzyszkolnej uczniowskiej.

Ministerstwo Pocht i Telegrafów, chcąc ułatwić wykonanie programu nauki w szkołach powszechnych w zakresie t. zw. korespondencji międzyszkolnej, pismem z dn. 6 listopada 1934 r. Nr. P. W. 105/51 uznało listy uczniów szkół powszechnych, wysyłane w formie przesyłek zbiorowych do uczniów innych szkół powszechnych, za wypracowania uczniowskie, które bez naruszenia postanowień art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o pocście, telegrafii i telefo-

nie (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 63 poz. 481) mogą być przesyłane pocztą w przesyłkach zbiorowych, jako specjalnego rodzaju przesyłki pocztowe, t. zw. „papiery handlowe“. Aby jednak wysyłanie tych przesyłek nie stanowiło naruszenia art. 5 ust. 1 wspomnianej wyżej ustawy, muszą one odpowiadać warunkom dla „papierów handlowych“, ustalonym w §§ 86—89 ordynacji pocztowej (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 45, poz. 392).

W związku z tem, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego okólnikiem Nr. 182 z dnia 17 grudnia 1934 r. I. Praw. 1481/137/34. na życzenie Ministerstwa Poczty i Telegrafów zarządziło:

1) aby szkoły powszechne wysyłały listy — wypracowania uczniowskie — w otwartych kopertach lub w ten sposób, żeby urząd pocztowy mógł łatwo skontrolować, czy w przesyłce zbiorowej znajdują się wyłącznie wypracowania uczniowskie,

2) aby na każdej przesyłce zbiorowej był umieszczony napis „Papiery handlowe — wypracowania uczniowskie“,

3) aby poszczególne listy uczniów nie były wkładane do kopert, lecz przesyłane razem w jednej wspólnej otwartej kopercie lub opakowaniu,

4) aby w przesyłkach nie było żadnej innej zawartości oprócz listów - wypracowań uczniowskich,

5) aby każda przesyłka zbiorowa z listami uczniów była należycie opłacona przy nadaniu znaczkami pocztowymi, według taryfy dla „papierów handlowych“ (poz. 5 taryfy pocztowej — Dz. Taryf pocztowych, teletechn. i radjokom z 1934 r. Nr. 11, poz. 31).

Oplaty według taryfy dla „papierów handlowych“ wynoszą obecnie:

do 100 g. wagi	—	15 gr.
od 100 do 250 g.	„	— 25 gr.
od 250 do 500 g.	„	— 50 gr.

Najwyższa dopuszczalna waga przesyłki zbiorowej wynosi 500 g. Wymiary przesyłki nie mogą przekraczać w sumie 90 cm. (długość + szerokość + wysokość); największy z trzech wymiarów nie może przekraczać 60 cm.

Korespondencji tej nie można opłacać urzędowymi znaczkami pocztowymi.

Kurator Okręgu Szkolnego:

M. B. Godecki w. r.

5.

Nr. O. OR. 31204/34. Kraków, 31. XII. 1934 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, szkół rolniczych, Szkoły Sztuk Zdobniczych i Przemysłu Artystycznego i Inspektorów Szkolnych w Okręgu w sprawie

przekazania przez Izbę Skarbową w Krakowie Kasie I. Urzędu Skarbowego w Krakowie prowadzenia rachunkowości sum niebudżetowych.

Na podstawie zawiadomienia Izby Skarbowej w Krakowie z dnia 10 grudnia 1934 roku Nr. III-66/1/59/34 zawiadamiam, że Izba Skarbowa w Krakowie przekazała z dniem 2 stycznia 1935 r. Kasie I. Urzędu Skarbowego w Krakowie prowadzenie rachunkowości sum niebudżetowych (sum depozytowych, funduszków specjalnych jak „Taksa administracyjna“, „Taksa egzaminacyjna nauczycieli szkół powszechnych“, „Fundusz zaliczek na uposażenie K. O. S. K.“, „Fundusz na rzecz szkół zawodowych“ i rachunki bieżące) Władz i Urzędów państwowych, które mają swą siedzibę w Krakowie, wobec czego wypłaty sum depozytowych i funduszków specjalnych dokonywa, począwszy od 2 stycznia 1935 r., wymieniona Kasa Urzędu Skarbowego na podstawie asygnacji, zaś sum dotyczących rachunków bieżących na podstawie zleceń wypłaty z rachunków bieżących.

W związku z powyższem wyjaśniam, że rachunki bieżące, które były dotychczas prowadzone w Izbie Skarbowej w Krakowie, począwszy od dn. 2 stycznia 1935 r., prowadzone są w Kasie I. Urzędu Skarbowego w Krakowie, oraz, że wszelkie wpłaty na wyżej wymienione fundusze specjalne, dokonywane dotychczas na konto czekowe w P. K. O. Izby Skarbowej w Krakowie Nr. 438.800, winny być wpłacane na konto czekowe w P. K. O. Kasy I. Urzędu Skarbowego w Krakowie Nr. 402.112 „na rachunek Kuratorjum“ (np. przelewy nadwyżek Dyrekcji na fundusz taksy administracyjnej Kuratorjum, wpłaty Dyrekcji prywatnych zakładów za wzmogoną opiekę, etc.).

Kurator Okręgu Szkolnego:

M. B. Godecki w. r.

6.

Nr. O. 1236/35. Kraków, dn. 19. I. 1935 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych oraz Inspektoratów Szkolnych w Okręgu

w sprawie Szkolnych Kas
Oszczędności.

Zawiadamiam, że p. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w celu ustalenia i nadania Szkolnym Kasom Oszczędności jednolitej struktury organizacyjnej, nawiązując do okólnika z dnia 18 września 1925 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 15, poz. 168), zatwierdził rozporządzeniem z dnia 14 stycznia 1935 roku Nr. II. P. 5947/34 (Okólnik Nr. 7) statuty S. K. O. jako obowiązujące przy zakładaniu i prowadzeniu tych kas na terenie szkół powszechnych, szkół średnich ogólnokształcących i szkół zawodowych wszelkich stopni.

Obydwa statuty są przystosowane do poziomu młodzieży tych szkół i dają możliwość oparcia S. K. O. o dowolną instytucję oszczędnościową, której dalszym zadaniem będzie opracowanie regulaminu prowadzenia rachunkowości S. K. O., stosownie do własnego systemu techniki pracy w dziale oszczędnościowym.

O ile względy lokalne nie wymagają innego rozwiązania, pożądane jest organizowanie S. K. O. w oparciu o P. K. O. (Pocztową Kasę Oszczędności), której szeroko rozgałęziona sieć zbiornic, jakimi są wszystkie urzędy i agencje pocztowe, daje każdej szkole możliwość jak najdogodniejszego korzystania ze współpracy z tą instytucją. Nadto oparcie o nią S. K. O. wprowadza jednolite metody pracy, a przede wszystkim jednolity system rachunkowości.

Wszelkich druków potrzebnych do uruchomienia i funkcjonowania S. K. O. winna dostarczyć bezpłatnie ta instytucja, z którą dana szkoła będzie współpracować.

Statuty wraz z okólnikiem zostaną ogłoszone w najbliższym N-rze Dziennika Urz. Min. W. R. i O. P.

Kurator Okręgu Szkolnego:

M. B. Godecki w. r.

7.

Nr. O. 2286/35. Kraków, dnia 7. II. 1935 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Inspektoratów Szkolnych w Okręgu w sprawie przyjmowania obligacji 6% Pożyczki Narodowej na kaucje i wadja.

Na podstawie okólnika Nr. 17 Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 28 stycznia 1935 r. Nr. I. R. 584/35 podaję do wiadomości poniżej umieszczone wyjaśnienie Ministerstwa Skarbu w ślad zarządzenia, ogłoszonego w Dz. Urz. Kuratorjum w Nr. 10 poz. 126 z roku 1934.

Kurator Okręgu Szkolnego:
M. B. Godecki w. r.

„MINISTERSTWO SKARBU

L. D. III. 19931/3/34. Warszawa, 16 stycznia 1935 r.

Przyjmowanie obligacji 6% Pożyczki Narodowej na kaucje i wadja — w ślad zarządzenia z dnia 12 października 1934 r. L. D. III. 16610/3/34.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że niektóre władze państwowe robią trudności przy wymianie kaucyj, względnie wadków w książeczkach oszczędnościowych, złożonych po dniu 28 września 1933 r. na obligacje 6% Pożyczki Narodowej, traktując te książeczki jako papiery wartościowe.

Celem usunięcia takiego stanu rzeczy, Ministerstwo Skarbu prosi o wydanie stosownych zarządzeń, aby książeczki oszczędnościowe były w tych przypadkach traktowane narówni z gotówką, a zatem podlegały wymianie na obligacje Pożyczki Narodowej.

Przy tej sposobności Ministerstwo Skarbu zauważa, że ograniczenia, zawarte w okólniku wyżej powołanym, nie mają zastosowania w przypadkach zamiany obligacji pożyczek państwowych wylosowanych. W omawianych przypadkach na uzupełnienie kaucji w związku z wycofaniem (zrealizowaniem) obligacji wylosowanych, mogą być przyjmowane również obligacje Pożyczki Narodowej.

(—) *Dr. Bielak*, Naczelnik Wydziału“.

8.

Nr. O. 2912/35. Kraków, dnia 11. II. 1935 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Inspektoratów Szkolnych w Okręgu w sprawie szkolnego domu wycieczkowego w Jurgowie.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6 lutego 1935 r. Nr. I. WF. 370/35 podaję do wiadomości, iż z dniem 1 stycznia 1935 r.

oddany został do użytku Szkolny Dom Wycieczkowy w Jurgowie, na Spiszu, w powiecie nowotarskim.

Jurgów posiada komunikację szosą z Nowego Targu (23 km), drogą polną z Poronina przez Bukowinę (15 km), drogą polną z Klimkówki przy szosie Zakopane — Morskie Oko przez Brzegi (8 km). Leży na szlaku turystycznym: Łysa Polana — Pieniny (10 km z Łysej Polany szosą przez terytorjum czeskie, 30 km do Pienin).

Dom wycieczkowy stoi na wzgórzu nad rzeką Białką i dominuje nad okolicą. Posiada 5 dużych pokojów sypialnych, pokoje dla wychowawców, obszerną świetlicę, infirmerję, pokoje dla służby, kuchnię i pomieszczenie gospodarze (instalacje w toku). Dom jest zagospodarowany, posiada 60 łóżek z materacami i kocami, umeblowanie, naczynia kuchenne i stołowe.

Opiekę nad domem sprawuje Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego, które dysponuje przydziałem domu i pomieszczeń na kursy i kolonje. Administrację domu na miejscu prowadzi kierowniczka publicznej szkoły powszechnej w Jurgowie, poczta w miejscu.

W domu wycieczkowym mieści się stałe szkolne schronisko wycieczkowe. Zgłoszenia większych wycieczek należy przysyłać pod adresem kierownictwa szkoły. Na odpowiedź należy dołączyć znaczki.

Oplaty za nocleg: dla młodzieży szkolnej i nauczycieli po 50 gr (bez pościeli), turyści po 1 zł.

Kurator Okręgu Szkolnego:
M. B. Godecki w. r.

9.

Nr. BP-52472/34. Kraków, dn. 14. XII. 1935 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, zakładów kształcenia nauczycieli oraz Inspektorów Szkolnych w Okręgu
w sprawie uwzględniania przy wymiarze uposażenia czasu urlopów bezpłatnych, udzielonych nauczycielom w celu pełnienia obowiązków nauczycielskich w instytucjach oświatowych zagranicą.

W związku z okólnikami Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 89 z dnia 19. VI. 1934 r. i Nr. 130 z dnia 28. VIII. 1934 r., ogłoszonymi w Dzienniku Urzędowym

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego Nr. 7 poz. 85 i Nr. 9/34 r. poz. 114, podają poniżej do wiadomości uzupełniający okólnik Ministerstwa Nr. 179 z dnia 6 grudnia 1934 roku (L. BP-38551/34).

„Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego uzupełnia ustęp 4-ty okólnika swego Nr. 89 z dnia 19-go czerwca 1934 roku (BP-13711/34) w sprawie przesunięć automatycznych do wyższych grup uposażeniowych przez dodanie w punkcie 3-cim po wyrazie „senatorskiego“ wyrazów: „oraz udzielone nauczycielom w celu pełnienia obowiązków nauczycielskich w instytucjach oświatowych zagranicą“.

W związku z powyższem w okólniku Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 130 z dnia 28 sierpnia 1934 roku (BP-17099/34) należy skreślić użyte dwukrotnie wyrazy: „lub zagranicą“.

Kurator Okręgu Szkolnego:
M. B. Godecki w. r.

10.

Nr. BP-2775/35. Kraków, dn. 26. I. 1935 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, zakładów kształcenia nauczycieli, oraz Inspektorów Szkolnych Okręgu w sprawie zaliczek na uposażenie.

W związku z ustępem 2 punktu IV. okólnika Nr. 113 z dnia 17 lipca 1934 r. (BP-15430/34) o zaliczkach na uposażenie, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 22 stycznia 1935 r. Nr. BP-217/35 (okólnik Nr. 13) ustaliło wzór poręczenia, będącego warunkiem udzielenia zaliczki praktykantom płatnym, oraz zaliczki przekraczającej trzymiesięczne uposażenie osobom, które nie nabyły jeszcze praw emerytalnych.

Celem tego wzoru jest jednostajne ujęcie tej sprawy w resorcie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i możliwie największe zabezpieczenie należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych zaliczek na uposażenie.

Wzór ten odnosi się do ręcycieli, będących funkcjonariuszami państwowymi i posiadających uprawnienia emerytalne, ponieważ takie poręczenia będzie Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przede wszystkim brało pod uwagę. Poręczenia osób nie pozostających w publiczno-prawnym stosunku służbowym do

Państwa będzie Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przyjmowało tylko wyjątkowo i to w wypadkach nie budzących żadnej wątpliwości co do materialnej odpowiedzialności ręcycieli, a to celem uniknięcia ewentualnej konieczności prowadzenia przewlekłych i uciążliwych procesów cywilnych.

Kurator Okręgu Szkolnego:
M. B. Godecki w. r.

Wzór.

P O R E C Z E N I E

W związku z podaniem wniesionem przez p.
(imię, nazwisko i tytuł służbowy)

do Ministerstwa W. R. i O. P. o przyznanie zaliczki na uposażenie w wysokości 6-cio miesięcznego uposażenia służbowego, zobowiązuję się na wypadek przyznania tej zaliczki i niemożności spłacenia jej przez p.
(imię i nazwisko)

z jakichkolwiek powodów w wyznaczonych terminach, do zwrotu Ministerstwu W. R. i O. P. (Skarbowi Państwa) niesplaconej z powyższego tytułu kwoty z mojego uposażenia służbowego, (zaopatrzenia emerytalnego), przysługującego mi jako

Jednocześnie zezwalam na potrącenie przypadającej z tego tytułu kwoty z mojego uposażenia w służbie czynnej, względnie w stanie spoczynku w ratach do jakich był zobowiązany p.
bez uprzedniego uzyskania wyroku sądowego i tytułu egzekucyjnego.

Data i miejscowość.

Podpis

stwierdzony urzędowo.

Notatka władzy służbowej,
stwierdzająca uprawnienia
emerytalne ręcyciela.

11.

Nr. BP-3997/35. Kraków, dnia 8. II. 1935 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, oraz szkół zawodowych w Okręgu w sprawie wynagrodzenia pracowników kontraktowych, pełniących obowiązki niższych funkcjonariuszów za służbę w niedziele i święta.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego okólnikiem z dnia 30 stycznia 1935 r. Nr. 19 L. BP-42630/34 podało do wiadomości i ścisłego stosowania przy analogicznym uwzględnieniu wskazówek, zawartych w okólniku Ministerstwa Nr. 176 z dnia 26 listopada 1934 r. L. BP-34411/34 (Dz. Urz. K. O. S. K. Nr. 11, poz. 148) przytoczony poniżej okólnik Prezydium Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 1934 r. L. 48 — 11/33 w sprawie wynagrodzenia pracowników kontraktowych, pełniących obo-

wiązki niższych funkcjonariuszów za służbę w niedziele i święta.

Kurator Okręgu Szkolnego:
M. B. Godecki w. r.

„Okólnik Nr. 55.

Do wszystkich Ministerstw w Warszawie.

Wobec wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 października 1934 r. o dodatkach służbowych dla niższych funkcjonariuszów państwowych z tytułu zatrudnienia w niedziele i święta (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 885) niema obecnie przeszkód do przyznania takich samych dodatków także pracownikom kontraktowym, pełniącym obowiązki niższych funkcjonariuszów państwowych. Ponieważ w umowach zawartych z tymi pracownikami, zostało opuszczone odpowiednie postanowienie, w myśl ostatniego ustępu okólnika Prezydium Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 1934 r. L. 48 — 11/14, należy obecnie w razie potrzeby uzupełnić zawarte umowy przez dodanie w punkcie 2 następującego ustępu:

„Za pełnienie służby w niedziele i święta pan otrzymywać będzie dodatek według norm i na warunkach, określonych dla niższych funkcjonariuszów państwowych“.

Dodatek powyższy przyznać należy od dnia 1 lutego 1934 roku.

W odniesieniu do pracowników, zatrudnionych w przedsiębiorstwach, monopolach i zakładach państwowych, prowadzonych w sposób przemysłowy, obowiązuje ustawa z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z r. 1920 Nr. 2, poz. 7), wynagrodzenie zatem za pracę w godzinach nadliczbowych, przypadających w niedziele i święta, winno być wypłacane nadal w wysokości, ustalonej w art. 16 tej ustawy.

(—) *K. Siedlecki*, Podsekretarz Stanu“.

12.

Nr. II-29322/34. Kraków, dn. 8. I. 1935 r.

Do

Dyrekcji prywatnych szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli w Okręgu w sprawie przelewania należności na rachunek Taksy administracyjnej Kuratorjum.

Wobec kilkakrotnego stwierdzenia, że Dyrekcje wpłacały bezpośrednio na rachunek taksy administracyjnej Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zamiast Kuratorjum należności, wynikające z przepisów okólnika Ministerstwa Nr. 85 z dnia 14 czerwca 1934 r. Nr. I. R-4547/34 o opłatach szkolnych w państwowych szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli (Dz. U. Min. W. R. i O. P. Nr. 6 — 7 z 1934 r., poz. 96), oraz wpłaty za wzmożoną opiekę szkolną — przypominam Dyrekcjom, by wymienione na wstępie należności, jak również wpłaty za wzmożoną opiekę wpłacały zgodnie z przepisami na rachunek funduszu specjalnego „Taksa administracyjna“ Kuratorjum.

Kurator Okręgu Szkolnego:
M. B. Godecki w. r.

13.
Nr. II-475/35. Kraków, dn. 10. I. 1935 r.

Okólnik.

Na podstawie zawiadomienia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 31 grudnia 1934 r. Nr. II-S-10532/34 po-

dają do wiadomości rozkład dyżurów instruktorów ministerjalnych na rok szkolny 1934/35 (Tabl. Nr. I) oraz wykaz dni i godzin, w których czynne są Centralne Pracownie Dydaktyczne.

Kurator Okręgu Szkolnego:

M. B. Godecki w. r.

Tabela Nr. 1.

Rozkład dyżurów instruktorów ministerjalnych.

Nazwisko i imię	Przedmiot	D Y Ż U R Y	
		w Ministerstwie	w pracowni dydaktycznej
Alichniewicz Józef	fizyka w szkołach średnich ogólnokształcących	poniedz. 13—14	poniedz. 18—19
Buczkowski Franciszek	zajęcia praktyczne i rysunki w szkołach średnich ogólnokształcących	poniedz. 13—14	poniedz. 18—19
Bielecki Bronisław	matematyka w szkołach średnich ogólnokształcących	sobota 9 ¹ / ₂ —10 ¹ / ₂	piątek 18—19
Czerwińska Helena	Seminarjum ochroniarskie	Seminarjum dla Wychowawczyń Przedszkoli — Nowowiejska 21	
Dańcewiczowa Jadwiga	j. polski w szkołach średnich ogólnokształcących	wtorek 13—14	wtorek 14—15
Dewitzowa Wanda	j. niemiecki „	wtorek 13—14	poniedz. 17 ¹ / ₂ —18 ¹ / ₂
Gabrjel Stanisław	zajęcia praktyczne i rysunki w szkołach powszechnych	sobota 14—15	
Dr. Gawecki Bolesław	fizyka i propedeutyka fil.	poniedz. 13—14	sobota 13 ¹ / ₂ —15
Gemborek Edward	przyroda w szkołach średnich ogólnokształcących	piątek 13—14	sobota 13 ¹ / ₂ —14 ¹ / ₂
Harabaszewski Jan	chemja „	poniedz. 14—15	poniedz. 18—19
Janiszewski Michał	geografja „	piątek 11 ¹ / ₂ —12 ¹ / ₂	piątek 17 ¹ / ₂ —18 ¹ / ₂
Kulczycki Stefan	matematyka „	poniedz. 13 ¹ / ₂ —14 ¹ / ₂	sobota 13—14
Mączak Antoni	przyroda „	wtorek 13—14	poniedz. 18—19
Mayzner Tadeusz	śpiew w szkołach powszechnych i średnich	poniedz. 12—13 pokój 44, p. III	poniedz. 18—19
Dr. Mrozowska Halina	historja w szkołach średn.	poniedz. 12—13	sobota 13 ¹ / ₂ —14 ¹ / ₂
Nieniewska Halina	j. francuski „ „	wtorek 13—14	poniedz. 17 ¹ / ₂ —18 ¹ / ₂
Rusiecki Antoni	matematyka w szkołach powszechnych	poniedz. 13—15	
Ryll Henryk	w szkołach powszechnych specjalnych	poniedz. 14—15 (II p. Nr. 16)	
Rytłowa Janina	j. polski w szkołach powszechnych	wtorek 13—14	
Szerękowski Rudolf	klasyczna filologja w szkołach średnich	czwartek 14—15	piątek 17 ¹ / ₂ —18 ¹ / ₂
Dr. Szyszkowski Wład.	j. polski w szkołach średn.	wtorek 13—14	wtorek 14—15
Vogelsang Marja	zajęcia praktyczne i rysunki w szkołach średn.	poniedz. 14—15	poniedz. 18—19
Wuttke Gustaw	geografja w szkołach średnich	wtorek 14—15	poniedz. 17—18

Tabela Nr. 2.

Wykaz dni i godzin, w których czynne są Centralne Pracownie Dydaktyczne.

P r a c o w n i a	Poniedz.	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota
Języka polskiego	17 ¹ / ₂ —19	13 ¹ / ₂ —15	17 ¹ / ₂ —19	12 ¹ / ₂ —15	17 ¹ / ₂ —19	13 ¹ / ₂ —15
Języków nowożytnych (franc., ang., niem.)	"	"	"	"	"	"
Filologii klasycznej	"	"	"	"	"	"
Historji	"	"	"	"	"	"
Wychowawcza	"	"	"	"	"	"
Geografji	"	"	"	"	"	"
Biologii	"	"	"	"	"	"
Chemji	"	"	"	"	"	"
Fizyki	"	"	"	"	"	"
Matematyki	"	"	"	"	"	"
Robót ręcznych	"	"	"	"	"	"
Śpiewu i muzyki	"	"	"	"	"	"

Z dniem 15 listopada została otwarta przy Centralnych Pracowniach Dydaktycznych czytelnia czasopism i książek, która będzie czynna w poniedziałki, środy i piątki od godziny 17¹/₂—20, przyczem wydawanie książek odbywać się będzie tylko od godz. 17¹/₂—19.

14.

Nr. III. P-29933/34. Kraków, dn. 27. XII. 1934 r.

Do

Dyrekcji prywatnych szkół zawodowych, oraz szkół kształcących zawodowych w Okręgu w sprawie nadużyć z zaświadczeniami szkolnemi.

Na podstawie § 35 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. Ust. Rz. P. z r. 1934 r. Nr. 9, poz. 74) przyznają Dyrekcje Okręgowe Kolei Państwowych zaopatrzenia sieroce dla sierot po pracownikach kolejowych powyżej lat 18 do ukończenia lat 24, uczęszczających do szkół, na podstawie przedkładanych co roku zaświadczeń szkolnych.

Sieroty, mieszkające w odległości do 100 km. od miejsca nauki, otrzymują poza tem na podstawie wyżej wspomnianych zaświadczeń szkolnych bezpłatne roczne bilety kolejowe na dojazd do szkoły.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państw. w Krakowie doniosła Kuratorjum o stwierdzeniu w wielu wypadkach nadużyć ze strony sierót,

które to nadużycia polegają na tem, że sieroty zapisują się do szkół z początkiem roku szkolnego, wpłacają wpisowe jedynie w tym celu, aby otrzymać zaświadczenie uczęszczania do szkoły. Następnie na podstawie otrzymanego ze szkoły zaświadczenia domagają się od Dyrekcji przyznania zaopatrzenia sierocego na przeciąg danego roku szkolnego oraz wydania rocznego bezpłatnego biletu kolejowego na dojazd do szkoły.

Po otrzymaniu zaopatrzenia sierocego oraz rocznego bezpłatnego biletu kolejowego osoby te zaprzestają uczęszczać do szkoły, natomiast korzystają do końca roku szkolnego bezprawnie ze świadczeń Skarbu Państwa. W następnym roku szkolnym zapisują się znowu do tych samych lub — co niejednokrotnie stwierdzono — do innych szkół dla osiągnięcia tego samego celu.

Ponieważ tego rodzaju postępowanie rażąco narusza obowiązujące — na wstępie przytoczone — przepisy emerytalne, narażając jednocześnie Skarb Państwa na straty materialne, przeto polecam Dyrekcjom (Kierownictwom) szkół, aby natychmiast każdorazowo zgłaszały pisemnie bezpośrednio do właściwej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych fakt i datę za-

przestania uczęszczania do szkoły sierót po pracownikach kolejowych.

Kurator Okręgu Szkolnego:

M. B. Godecki w. r.

15.

Nr. III. 1218/35. Kraków, dn. 30. I. 1935 r.

Do

**Dyrekcji państwowych szkół zawodowych
w Okręgu w sprawie**

**Kasy Wzajemnej Pomocy
Uczniów.**

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zawiadamiło rozporządzeniem z dnia 16 stycznia 1935 r. Nr. III. TP-4717/34, że do czasu definitywnego uregulowania przez Ministerstwo sprawy obowiązku ubezpieczenia uczniów szkół zawodowych w Zakładach Ubezpieczeń od Wypadków dążyć należy do wykonywania przez szkoły przepisów zarządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 11 stycznia 1928 r. o utworzeniu Kasy Wzajemnej Pomocy Uczniów państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 3, poz. 48). Składki, nieściągnięte w ubiegłych latach szkolnych, podlegają umorzeniu.

Kurator Okręgu Szkolnego:

M. B. Godecki w. r.

16.

KONKURS

**w sprawie wyboru kandydatów na studia
w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej
w Warszawie na rok szkolny 1935/36.**

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zarządzeniem z dnia 8 lutego bież. roku L. BP-1439/35 ogłasza konkurs na studia w Instytucie Pedagogiki Specjalnej, przygotowującym nauczycieli do pracy w szkołach specjalnych dla dzieci anormalnych: głuchoniemych, niewidomych, umysłowo upośledzonych i moralnie zaniedbanych.

O przyjęcie do Instytutu mogą się ubiegać ustaleny nauczyciele publicznych szkół powszechnych, posiadający:

- 1) pełne kwalifikacje nauczycielskie,
- 2) najwyżej 35 lat życia,
- 3) dobrą opinię o pracy.

Kandydaci po ukończeniu kursu będą obowiązani do pracy nauczycielskiej w szkołach specjalnych, wskazanych przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przynajmniej w ciągu trzech lat.

Nauczyciele, korzystający z płatnego urlopu dla studjów, którzy po ukończeniu studjów nie wywiążą się z własnej winy z przyjętego obowiązku 3-letniej pracy w szkołach specjalnych, będą obowiązani do zwrotu rocznego uposażenia.

Pierwszeństwo w przyjęciu na studia w Instytucie mają nauczyciele, posiadający znajomość jednego z obcych języków oraz ci, którzy odbyli praktykę nauczycielską w szkołach specjalnych.

Podania o przyjęcie do Instytutu należy wnieść do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w drodze służbowej najpóźniej do dnia 1 kwietnia 1935 r., dołączając do nich:

- 1) własnoręczny opis życia i pracy dotychczasowej,
- 2) metrykę urodzenia,
- 3) dokumenty, stwierdzające czas i rodzaj pracy oraz opinię o pracy,
- 4) świadectwa z odbytych studjów w oryginałach,
- 5) dwie nienaklejone fotografie z własnoręcznym, czytelnym podpisem,
- 6) deklarację, zobowiązującą się do 3-letniej pracy w szkołach specjalnych, wskazanych przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Bezpośrednio przełożona władza służbowa dołącza wyciąg z wykazu stanu służby i kwalifikacyjnego oraz szczegółową opinię o kandydacie. W podaniu winien kandydat wyraźnie określić, w jakim kierunku zamierza specjalizować się w związku z 4-ma działami, podanymi w 1-szym ustępie niniejszego konkursu.

O ostatecznym przyjęciu do Instytutu decydować będzie kolokwium, które odbędzie się dnia 21 czerwca 1935 r. (godz. 8 rano) w Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie (Al. Ujazdowskie 20), a polegające na pracy pisemnej i zreferowaniu przez kandydata jednej ze wskazanych poniżej książek (stosownie do wyboru przez kandydata):

- 1) Joteyko J.: Jedność szkolnictwa ze stanowiska psychologii i potrzeb społecznych. Warszawa, „Nasza Księgarnia“, 1930 r.
- 2) Rowid H.: Szkoła twórcza. Gebethner i Wolff, 1926.
- 3) Devey J.: Szkoła a dziecko. Warszawa, „Książnica Atlas“ (bez daty).

4) Devey J.: Moje pedagogiczne credo. Warszawa, „Książnica Atlas“ (bez daty).

Szkoła a społeczeństwo.

Jednocześnie przy kollokwjum tem kandydaci będą obowiązani wykazać się znajomością anatomji i fizjologii człowieka w zakresie podręcznika J. Sosnowskiego.

Kandydaci, dopuszczeni do egzaminu wstępnego, poddani będą na miejscu badaniu lekarskiemu dla stwierdzenia, czy stan ich zdrowia pozwoli im na studia.

Kandydaci, których egzamin wypadnie pomyślnie, będą przyjęci do Instytutu, o czem nastąpi osobne zawiadomienie w ciągu miesiąca lipca.

Wobec ograniczenia liczby urlopów płatnych na studia kandydaci zechcą zaznaczyć w podaniach, czy reflektują na otrzymanie na studia urlopu za zwrotem kosztów zastępstwa (bez rozłożenia na raty), względnie bezpłatnego.

Podania kandydatów w Inspektoraty Szkolne prześlą do Kuratorów do dnia 12 kwietnia 1935 r.

Suchaczów Instytutu obowiązują opłaty, przewidziane zarządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 lipca 1934 r. Nr. I. R-4700/34 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6—7 z dnia 31 lipca 1934 roku, poz. 94).

W żadnym wypadku nie będą przyjęci na kurs kandydaci, którzy nie uregulowali całkowicie swych zobowiązań finansowych z tytułu poprzednich studjów, t. j. nie spłacili dotychczas należności za udzielone im urlopy płatne za zwrotem kosztów zastępstwa.

17.

KONKURS

na urlopy płatne dla słuchaczy Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zarządzeniem z dnia 18 lutego bież. roku L. BP-1441/35 ogłosiło konkurs na urlopy płatne dla kandydatów na I-szy rok studjów w Państwowym Instytucie Nauczycielskim w Warszawie w roku szkolnym 1935/36 na podstawie następujących warunków:

1) O przyjęcie mogą się ubiegać kierownicy (czki) stali (te), nauczyciele (ki) publicznych szkół powszechnych, szkół ćwiczeń przy seminarjach nauczycielskich i szkół specjalnych, którzy (re)

najpóźniej w roku 1932 ukończyli (ły) Wyższy Kurs Nauczycielski lub analogiczne studia.

2) Przy przyjmowaniu będą przedewszystkiem uwzględnione osoby, które wykazały szczególne zainteresowania i uzdolnienia pedagogiczne oraz zamiłowania do pracy o charakterze społecznym na terenie szkoły (zrozumienie wpływu czynników socjologicznych w poznaniu dziecka, współpraca szkoły z domem i t. d.).

3) Kandydaci winni posiadać znajomość jednego z języków obcych (angielskiego, francuskiego lub niemieckiego) w stopniu umożliwiającym im korzystanie z literatury naukowej.

4) Podania o przyjęcie na I-szy rok studjów w Instytucie Nauczycielskim należy wnosić drogą służbową do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w terminie do dnia 1 kwietnia 1935 r. i zaopatrzyć w następujące załączniki:

a) dokładny życiorys, własnoręcznie napisany, z wyszczególnieniem przebiegu dotychczasowych studjów i praktyki nauczycielskiej. — W życiorysie należy pomieścić szczegółowe sprawozdanie z dotychczasowej pracy wychowawczej, dydaktycznej i społecznej. Do życiorysu należy dołączyć referat na temat dokonanych przez petenta spostrzeżeń z życia dzieci na podstawie dotychczasowej praktyki;

b) świadectwa szkolne i egzaminacyjne oraz inne dowody dokonanych prac i odbytych studjów, np. zaświadczenia z udziału w kursach wakacyjnych (w oryginałach);

c) odpis wykazu stanu służby;

d) wykaz przerobionej lektury;

e) deklarację, według załączonego wzoru;

f) 2 nienaklejone fotografie z własnoręcznym czytelnym podpisem.

Bezpośrednio przełożona władza służbowa dołączy ponadto wyciąg z wykazu kwalifikacyjnego oraz szczegółową opinię o kandydacie.

5) O ostatecznym przyjęciu do Instytutu rozstrzygnie kollokwjum wstępne, które odbędzie się 24 czerwca 1935 r. (godz. 8 rano) w Instytucie (Al. Ujazdowskie 20).

Przy kollokwjum tem winni kandydaci wykazać znajomość anatomji i fizjologii człowieka w zakresie podręcznika J. Sosnowskiego lub Wychowskiego oraz ogólną znajomość najnowszych kierunków wychowania i nauczania np. na podstawie przestudjowania dwu poniższych książek:

1) Joteyko J.: Jedność szkolnictwa ze stanowiska psychologii potrzeb społecznych. Warszawa, „Nasza Księgarnia“, 1930 r.

2) Hessen: Podstawy pedagogiki. Warszawa, „Nasza Księgarnia“, 1931 r.

3) Devey J.: Moje pedagogiczne credo.

Szkoła a społeczeństwo, „Książnica Atlas“, Warszawa — Lwów (bez daty).

4) Devey J.: Szkoła a dziecko, „Książnica Atlas“, Warszawa — Lwów (bez daty).

5) Bystron J. St.: Szkoła jako zjawisko społeczne, Warszawa, „Książnica Atlas“, 1934 r.

Jeżeli z dotychczasowych studjów kandydata nie wynika w sposób niewątpliwy, iż opanował on dostatecznie język obcy, sprawdzona będzie przy egzaminie jego znajomość posługiwania się literaturą w języku obcy.

Pożądane jest, aby kandydaci na studja w Instytucie zapoznali się z Pamiętnikiem Państwowego Instytutu Nauczycielskiego (Warszawa, Skład Główny „Nasza Księgarnia“, 1934 r.).

6) Kandydaci, dopuszczeni do egzaminu wstępnego poddani będą na miejscu badaniu lekarskiemu dla stwierdzenia, czy stan zdrowia umożliwia im studja.

7) Nauczyciele przyjęci do Instytutu otrzymają płatny urlop (względnie płatny za zwrot kosztów zastępstwa lub bezpłatny) na pierwszy rok studjów, t. j. na rok szkolny 1935/36, na warunkach określonych w deklaracji. Zależnie od wyników pracy w pierwszym roku studjów urlop zostanie przedłużony na następny rok szkolny.

Odnośne Dyrekcje i Inspektoraty Szkolne nadesłały do Kuratorjum podania w nieprzekraczalnym terminie do 12 kwietnia 1935 r.

Stuchaczy Instytutu obowiązują opłaty, przewidziane zarządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3-go lipca 1934 roku Nr. I. R-4700/34 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6—7 z dnia 31-go lipca 1934 roku, poz. 94).

DEKLARACJA.

Prosząc o przyjęcie do Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie, niniejszem zobowiązuję się:

1) przestrzegać ściśle postanowień regulaminów, obowiązujących w Instytucie Nauczycielskim;

2) nie obejmować bez porozumienia z Dyrekcją Instytutu Nauczycielskiego żadnych zajęć ubocznych;

3) w razie uzyskania celem pracy w Instytucie Nauczycielskim urlopu płatnego, pracować — niezależnie od zobowiązań, przyjętych

uprzednio z powodu pobierania stypendjum, czy urlopu płatnego — w ciągu lat czterech od daty ukończenia Instytutu w szkolnictwie państwowym lub publicznym na stanowisku, które wyznaczą mi władze szkolne najdalej w tymże okresie czasu.

Gdybym z własnej winy, czego ocenę pozostawiam władzom szkolnym, przerwał... studja, lub po ich ukończeniu nie wypełnił... zobowiązań wyżej wymienionych w punkcie 3-cim, zobowiązuję się zwrócić do Skarbu Państwa całą kwotę, otrzymaną tytułem poborów służbowych w czasie studjów w Państwowym Instytucie, odbytych na podstawie urlopu płatnego.

Podpis

Kierownik szkoły
Nauczyciel klasowej w

w powiecie

w dnia 193..... r.

18.

KONKURSY

z terminem czterotygodniowym od daty ukazania się niniejszego N-ru Dziennika Urzędowego.

Inspektor Szkolny w Końskich ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia posady kierownika 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Bliżynie, pow. koneckim.

O powyższe stanowisko ubiegać się mogą kandydaci z ukończonym Wyższym Kursem Nauczycielskim.

Należycie udokumentowane podania należy wnieść w drodze służbowej do Inspektoratu Szkolnego w Końskich.

Inspektor Szkolny w Ostrowcu ogłasza konkurs na następujące stanowiska kierowników szkół:

1) 3-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Krępie Kościelnej, powiecie ilżeckim,

2) 4-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Parszowie, powiecie ilżeckim.

Podania odpowiednio udokumentowane należy wnieść drogą służbową do Inspektoratu Szkolnego w Ostrowcu.

Inspektor Szkolny w Sosnowcu ogłasza konkurs na następujące posady kierowników publicznych szkół powszechnych:

- 1) 7-klasowej publ. szkoły powszechnej Nr. 12 w Sosnowcu,
- 2) 7-klasowej publ. szkoły powszechnej Nr. 22 w Sosnowcu,
- 3) 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Porąbce,
- 4) 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Kazimierzu,
- 5) 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Dańdówce,
- 6) 7-klasowej publ. szkoły powszechnej Nr. 5 w Czeladzi,
- 7) 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Psarach,
- 8) 7-klasowej publ. szkoły powszechnej Nr. 1 w Dąbrowie Górniczej.

Kandydaci winni się wykazać przynajmniej dwuletnią służbą w charakterze nauczycieli stałych w szkolnictwie publicznym i pełnymi kwalifikacjami: posiadając Instytut Nauczycielski względnie Wyższy Kurs Nauczycielski będąc mieć pierwszeństwo. Należyćie udokumentowane podania należy wnosić w drodze służbowej do Inspektoratu Szkolnego w Sosnowcu.

19.

KOMUNIKATY.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7-go lutego 1935 r. Nr. I. R. 901/35. Kuratorium podaje do wiadomości poniżej umieszczony komunikat Mennicy Państwowej w sprawie fałszywych monet wartości 5 i 10 złotych.

„W ostatnich czasach pojawiły się w obiegu fałszyfikaty monet srebrnych wartości 5 i 10 złotych z wizerunkiem Marszałka Piłsudskiego na rewersie i orłem strzeleckim na awersie, wybitych w celu upamiętnienia podjęcia walki zbrojnej o oswobodzenie Ojczyzny i wymarszu w pole dnia 6 sierpnia 1914 roku oddziałów Związków i Drużyn Strzeleckich pod wodzą Komendanta Głównego Wojska Polskiego Józefa Piłsudskiego, (wzory tych monet zamieszczone są w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z 1934 roku Nr. 69, poz. 669).

Obydwa fałszyfikaty wykonane są sposobem odlewu, przyczem 10-złotowe odlane są ze stopu srebra, 5-złotowe zaś ze stopu cyny, cynku i antymonu i posrebrzane.

Obydwa fałszyfikaty posiadają dźwięk zbliżony do monet prawdziwych, są jednak od nich lżejsze.

Zabki na otoku fałszyfikatów są miejscami zalane i naogół niewyraźne. Rysunek orła jest na nich mniej wyraźny niż na monetach prawdziwych.

W literach napisu: „Rzeczpospolita Polska“ i wartości monety widoczne są miejsca zalane, t. j. cechy właściwe odlewom*.

Urząd Wojewódzki Krakowski pismem z dnia 18-go grudnia 1934 r. Nr. O. Z. P. I—6/49/34 zawiadomił, że podania funkcjonariuszów państwowych o kartę skierowania do sanatoriów należy wnosić do Urzędu Wojewódzkiego za pośrednictwem odpowiednich terytorjalnie powiatowych władz administracji ogólnej. W podaniach tych należy wyszczególnić stanowisko chorego w służbie państwowej, miejsce urzędowania i wiek, a w razie zamierzonego korzystania z leczenia członka rodziny — imię i wiek tego członka.

Podaje się do wiadomości Inspektorów Szkolnych wykaz Księży Wizytatorów, wyznaczonych przez Kurję Biskupią w Tarnowie do wizytacji nauki religijnej w szkołach powszechnych, znajdujących się na terenie Diecezji Tarnowskiej;

W dekanacie Tarnowskim miejskim:

- 1) Ks. Inf. Dr. Władysław Mysor dla szkoły męskiej im. Brodzińskiego;
- 2) Ks. Prałat Kasper Mazur dla szkoły ćwiczeń przy państwowym seminarjum nauczycielskim męskim, dla szkół przemysłowych wieczornych, nadto dla szkół powszechnych w Klikowej, Rzędzinie, Gumniskach, Tarnowcu, Zawadzie i Krzyżu;
- 3) Ks. Prałat Dr. Józef Lubelski dla szkoły żeńskiej im. Konopnickiej i dla szkoły ogrodniczej;
- 4) Ks. Prałat Roman Sitko dla szkoły im. Kopernika;
- 5) Ks. Prałat Dr. Jakób Stanczykiewicz dla szkół: im. Konarskiego, Kościuszki i Czackiego;
- 6) Ks. Prałat Dr. Michał Rec dla szkół: im. Słowackiego, Jadwigi, Staszica i Hoffmanowej.

W dekanacie Tarnowskim zamiejskim:

Ks. Prałat Dr. Tomasz Włoch;

W dekanacie Bieckim:

- 1) Ks. Dr. Władysław Kuc dla szkół w parafji Bochnia; Biecz, Czermna, Olszyny, Rozembark, Szerzyny i Żurowa;
- 2) Ks. Proboszcz Łukasz Forystek dla szkół w parafjach: Binarowa, Kryg, Libusza, Lipinki i Wójtowa;

W dekanacie Bobowskim:

Ks. Proboszcz Stanisław Warchałowski;

W dekanacie Bocheńskim:

- 1) Ks. Dr. Władysław Kuc dla szkół w parafji Bochnia;
- 2) Ks. Dziekan Józef Padykuła dla innych szkół w dekanacie;

W dekanacie Baranowskim:

Ks. Dziekan Jan Drożdż;

W dekanacie Brzeskim:

Ks. Proboszcz Jakób Stosur;

W dekanacie Czchowskim:

- 1) Ks. Proboszcz Ignacy Chmura dla szkół w parafjach: Czchów, Janowice, Paleńnica, Podole, Przydonica, Zakliczyn nad Dunajcem;
- 2) Ks. Andrzej Gołąb dla szkół w parafjach: Domośłowice, Filipowice, Iwkowa, Rożnów, Tropie, Złota i Brzozowa;

W dekanacie Dąbrowskim:

- 1) Ks. Dziekan Zygmunt Jakus dla szkół w parafjach: Boie-ław, Odporyszów, Olesno, Otfinów, Zali pie i Szczucin;
- 2) Ks. Proboszcz Jan Ligeza dla szkół w parafjach: Dąbrowa, Gręboszów, Luszowice, Mędrzechów, Nieczajna, Radgoszcz, Słupiec i Smęgorzów;

W dekanacie Dębickim:

Ks. Dziekan Władysław Kopernicki;

W dekanacie Gorlickim:

- 1) Ks. Dziekan Stanisław Horowicz dla szkół w parafjach: Gorlice, Kobylanka, Sękowa, Turza, Zagórzany;
- 2) Ks. Proboszcz Adolf Majewicz dla szkół w innych parafjach dekanatu;

W dekanacie Grybowskiem:

- 1) Ks. Dziekan Jan Solak dla szkół w parafjach: Grybów, Stróże, Gródek, Polna, Krużlowa;
- 2) Ks. Proboszcz Michał Syzdek dla szkół w innych parafjach dekanatu;

W dekanacie Kolbuszowskiem:

Ks. Proboszcz Antoni Dunajcki;

W dekanacie Limanowskiem:

Ks. Proboszcz Teofil Stawarz;

W dekanacie Lipnickim:

Ks. Dziekan Jan Bach;

W dekanacie Łackim:

Ks. Dziekan Jan Rosiek;

W dekanacie Mieleckim:

- 1) Ks. Dziekan Michał Nawalny dla szkół w parafjach: Chorzełów, Mielec, Przecław, Rzędzianowice, Wadowice Górne;
- 2) Ks. Proboszcz Marcin Rojek dla szkół w innych parafjach dekanatu;

W dekanacie Nowosadeckim:

- 1) Ks. Prałat Roman Mazur dla szkół w parafji Nowy Sącz;
- 2) Ks. Proboszcz Józef Fasuga dla szkół w parafjach: Podegrodzie, Siedlce, Tęgorz, Wielogłowy, Zbyszycy;
- 3) Ks. Proboszcz Jan Pabjan dla szkół w parafjach: Chomranice, Jakóbkowice, Kamionka, W. Mysłków, Nawojowa i Trzetrzewina.

W dekanacie Pilzneńskim:

Ks. Dziekan Moryl Florjan;

W dekanacie Radłowskiem:

Ks. Dziekan Antoni Chorążak;

W dekanacie Radomyskim:

- 1) Ks. Dziekan Józef Krośniński dla szkół w parafji: Jarzabka Stara;
- 2) Ks. Proboszcz Piotr Rajca dla szkół w innych parafjach dekanatu;

W dekanacie Ropezyckim:

Ks. Dziekan Walenty Wcisło;

W dekanacie Starosądeckim:

Ks. Dziekan Antoni Odziomek;

W dekanacie Tymbarskim:

- 1) Ks. Dziekan Antoni Gawroński dla szkół w parafjach Tymbark, Wilkowisko, Szczyrzyc;
- 2) Ks. Proboszcz Józef Szewczyk dla szkół w innych parafjach dekanatu;

W dekanacie Uścieckim:

Ks. Wicedziekan Michał Pawlus;

W dekanacie Wielopolskim:

Ks. Dziekan Józef Ślęzyk;

W dekanacie Wojnickim:

- 1) Ks. Dziekan Jan Palka dla szkół w parafji Wojnicz;
- 2) Ks. Proboszcz Jan Rzepka dla szkół w innych parafjach dekanatu.

Naczelnym Wizytatorem diecezjalnym dla wszystkich szkół w Diecezji jest Ks. Prałat Dr. Józef Lubelski, kanonik katedralny w Tarnowie.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 4 lutego 1935 r. Nr. I. Pol. 1/35 zwracam uwagę na organizowany przez Komitet Organizacyjny Polskiej Wyprawy Polarnej na Spitsbergen odczyt p. t.: „Polska Wyprawa Polar na Spitsbergen”. Treść odczytu, który będzie ilustrowany około 100 przeźroczeniami, obejmuje następujące punkty: 1) Położenie geograficzne Spitsbergen, historia odkrycia i badania; 2) Dotychczasowe prace odkrywcze w Ziemi Torella; 3) Zadania, przebieg prac i rezultaty Polskiej Wyprawy w 1934 roku.

Z uwagi na znaczenie wychowawcze imprezy, obrazującej pionierskie wysiłki polskich badaczy naukowych, zachęca Dyrekcję i Kierownictwa młodzieży szkolnej do korzystania z powyższego odczytu.

Zawiadamia się, że z dniem 16-go stycznia 1935 r. poradnia laryngologiczna została przeniesiona na Klinice laryngologiczną w szpitalu św. Łazarza, ul. Kopernika.

Poradnia czynna jest codziennie od godz. 8—9 rano.

Ze względu na wysokie wartości krajoznawcze i dokumentalne filmu wtywni „Aner — film” „Zew Trombity” na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 29. I. 1935 r. Nr. IV/S+ 385/35 — zwraca się uwagę na ten obraz i zaleca go Dyrekcjom i Kierownictwom jako specjalnie nadający się do wyświetlania dla młodzieży szkolnej.

Film powyższy otrzymał na Komisji Oceny Filmów przy Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego kwalifikację „k szta ł c ą c y”. Obrazuje on

w sposób przystępny i artystyczny życie Huculczyzny, jej obyczaje, obrządki i krajobraz.

Naczelnictwo Związku Harcerstwa Polskiego zawiadamia niniejszem, że Zagłębiowska Chorągiew Harcerek została zlikwidowana, a teren jej przyłączony do Chorągwi Kieleckiej. Przejęcie Komendy Chorągwi nastąpiło dnia 29 listopada 1934 roku. Obecnie wszystkie harcerskie drużyny żeńskie na terenie Województwa Kieleckiego podlegają Komendzie Chorągwi Harcerek Kielecko-Radomskiej. Adres Komendy:

Bucze Harcerskie, p. Skoczów.

Zawiadamia się, iż szkolne schronisko noclegowe, mieszczące się dotychczas w lokalu 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej przy ul. Siedmiu Kamienie L. 11 w Częstochowie, zostało przeniesione do budynku 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 14 przy ul. Waszyngtona L. 62 w Częstochowie.

POCIĄG - KURS POD HASŁEM: „POZNAJ SWÓJ KRAJ“

Kierownictwo WKN. Okręgu Warszawskiego ZNP. organizuje w nadchodzące wakacje oryginalny kurs po Polsce w specjalnie zorganizowanym pociągu z miejscami sypialniami. Podróż odbywać się będzie przeważnie nocami, w dzień odbywać się będą wycieczki.

Trasa kursu: Warszawa - Gdańsk — Wielka Wieś — Laskowice — Toruń — Poznań — Wieluń — Katowice — Cieszyn - Kraków — Zakopane — Krynica — Lwów - Borysław — Stanisławów — Zaleszczyki — Warszawa.

Całkowity koszt wycieczki wraz z utrzymaniem wynosi około 170 zł. Wycieczka będzie trwała 15 dni, od połowy do końca lipca, lub w początkach sierpnia. Przewiduje się dłuższy postój: w Gdyni, Krakowie, Zakopanem, Lwowie.

Pierwszeństwo w przyjęciu na ten kurs wędrowny mieć będą słuchacze WKN, Związkowego i członkowie Związku Naucz. Polskiego. Zapisy przyjmuje się już od 1-go grudnia ub. roku dla ułatwienia udziału w tej oryginalnej wycieczce po Polsce Nauczycielstwa.

W pociągu będzie 300 osób. Wszyscy uczestnicy zostaną podzieleni, w zależności od swych zainteresowań na grupy: historyczną, geograficzną i przyrodniczą. Każda grupa będzie miała swoich prelegentów.

Zapisy przyjmuje i informacyj udziela: Kierownictwo W. K. N. Okręgu Warszawskiego Z. N. P. Warszawa, Wybrzeże Kościuszkowskie L. 35. — Konto P. K. O. 25.918 (brzmienie konta: Związek Nauczycielstwa Polskiego, Okręg Warszawski). Na odpowiedź załączyć znaczek pocztowy.

Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przyśposobienia Wojskowego pismem z dnia 26 grudnia 1934 r. Nr. 094-3/Społ. zakomunikował, iż dzięki inicjatywie Głównej Księgarni Wojskowej w dniach ostatnich wyszedł z druku „Rocznik Sportowy“, dający

obraz rozwoju poszczególnych gałęzi sportu i wychowania fizycznego w Polsce.

Dzieło to, zakrojone na szerszą skalę, bogato ilustrowane — stanowi w pewnym stopniu podręczną encyklopedję sportową, mogącą oddać duże usługi w pracy na polu wychowania fizycznego.

Cena rocznika wynosi 13 zł. w oprawie płóciennej. Administracja mieści się w Warszawie, ul. Wiloza 32, konto w P. K. O. Nr. 14624.

Ze względu na dużą wartość wspomnianego „Rocznika Sportowego“ na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 5 grudnia 1934 r. Nr. I. WF. 4760/34 zwraca się uwagę instruktorów wychowania fizycznego i nauczycieli ćwiczeń cielesnych na powyższe wydawnictwo.

Zawiadamia się, iż Ministerstwo Komunikacji wydaje kwartalnik p. t.: „Turysta w Polsce“.

Prenumerata roczna jednego wydania wraz z opłatą pocztową wynosi 6 zł., cena zaś pojedynczego numeru wynosi 1 zł. 50 gr.

Zamawiać można w Ministerstwie Komunikacji — Wydział Turystyki w Warszawie, Nowy Świat 14.

Ze względu na potrzebę zakładania szkolnych torów łyżwiarskich, Kuratorjum zaleca książkę A. Kalinowskiego i T. Ziemkiewicza p. t.: „Jak urządzać ślizgawki“.

Cena za egzemplarz 1,30 zł. Zamawiać można w Sekretariacie Koła Wychowania Fizycznego w Warszawie, ul. Wspólna L. 81.

Ukazał się Nr. 3 — 4 (19 — 20) kwartalnika: „Zrąb“. Na treść numeru składają się następujące artykuły: K. Łaski: „Problemy szkolnictwa w Z. S. R. R.“; M. Krecznar: „Wychowanie państwowe i obywatelskie w programie wychowawczym Platona“; B. Wróblewski: „Składniki wychowawcze w szkołach akademickich“; Z. Czerny: „Przyszłe liceum ogólnie-kształcące“; B. K. Wierzeński: „Organizacja młodzieży akademickiej we Włoszech faszystowskich“; F. Sadowski: „Business i ideowość państwowa“; T. Adamczyk: „Praktyczne przygotowanie do zawodu nauczycieli szkół średnich w Belgji, Prusach, Hamburgu, Saksonii i Austrii“. — Dalej idzie pierwsza seria artykułów obojczych wspólnym tytułem: „Z udziału zrebrowców w Kongresie Wychowania Moralnego“, a mianowicie: J. M. Mirski: „Rola samowychowania w wychowaniu moralnym“; H. Wiłkowska: „Zagadnienia społeczne i ich stosunek do wychowania moralnego na VI. Kongresie W. M. w Krakowie“; M. Kirstowa: „Konieczność rozwinięcia i uzgodnienia ustawodawstwa szkolnego i ochrony pracy młodzieży“; J. Helm - Pirgowa: „Koedukacja w świetle opinii VI-go Międzynarodowego Kongresu Wychowania Moralnego w Krakowie“.

W dziale petitowym znajdujemy omówienia książek praktycznych i teoretycznych (dla nauczycieli i uczniów gimnazjum), oraz prasy pedagogicznej polskiej i obcej, ponadto kronikę z życia organizacji.

Do numeru dołączony jest indeks do V. rocznika „Zrębu“.

Ukazał się grudniowy zeszyt dwutygodnika ilustrowanego „Ogrodnik“. Poza zwykłą treścią zawiera on dział p. t.: Praca w ogrodzie szkolnym“. Dział ten stale będzie w piśmie podawany. Ma on na celu systematyczne zaznajamianie nauczycieli z podstawowymi zasadami ogrodnictwa, poznanie których jest niezbędne przy realizowaniu nowego programu nauki o przyrodzie i zajęć praktycznych.

W prospekcie na rok 1935 redakcja zaznacza, że specjalnie dla szkół i pp. nauczycieli(ek) obniżyła prenumeratę do 3 złotych (zamiast 5 zł.) kwartalnie. Adres administracji „Ogrodnika“: Warszawa, ul. Boduena 2.

Nakładem Związku Izb i Organizacji Rolniczych R. P. wyszło dzieło p. t.: „Organizowanie Drobnych Gospodarstw Wiejskich“.

Dzieło to, mające charakter wyłącznie praktyczny, nadaje się jako pomoc naukowa dla szkół rolniczych.

Książka jest do nabycia w cenie 4 zł. 50 gr. w handlu księgarskim, zaś dla szkół i instruktorów po ulgowej cenie 2 zł. 50 gr. za egzemplarz wraz z przesyłką pocztową w biurze Związku Izb i Organizacji Rolniczych RP. (Warszawa, Kopernika 30).

Kuratorjum zwraca uwagę Dyrekcji i Nauczycieli szkół wszelkich typów, że księgarnia Gebethnera i Wolffa w Warszawie ogłosiła subskrypcję na zbiorowe wydanie Pism Bolesława Prusa, które w 26 tomach obejmuje całą twórczość wielkiego pisarza.

Wydanie to, pozostające pod protektoratem Polskiej Akademii Literatury, opracowane krytycznie przez Prof. Dra I. Chrzanowskiego oraz Prof. Dra Z. Szwejkowskiego, będzie zawierało nie tylko utwory już drukowane, ale i rzeczy, pozostające dotychczas w rękopisie.

W okresie subskrypcji, t. j. do dnia 5 marca 1935 r., cena kompletu dzieł (26 tomów) wynosi: 1) przy wpłacie jednorazowej zgóry zł. 88; 2) przy spłacie ratami: zł. 98, (I i II rata po zł. 10, dalsze po zł. 6). Tomy ukazywać się będą około 15 każdego miesiąca w ilości 4 tomów kwartalnie.

Wobec tego, że dawne wydania pism Prusa są wyczerpane i co więcej nieraz zniekształcone przez cenzurę rosyjską, pojawienie się nowego, krytycznego wydania wypełni lukę, odczuwaną przez ogół społeczeństwa. Kuratorjum zaleca zatem poparcie subskrypcji.

Firma Gebethner i Wolff w Warszawie, ul. Zgoda L. 12, zawiadamia, że, mimo zamknięcia subskrypcji Pism Bolesława Prusa w dniu 5 marca b. r., zamówienia P. T. Dyrekcji i Nauczycielstwa z powołaniem się na powyższy komunikat załatwiane będą po cenach subskrypcyjnych do dnia 15 kwietnia 1935 roku.

Ewentualne wpłaty należy kierować na P. K. O. Nr. 16.665.

Kalendarz Iskier na rok 1935. Mała encyklopedia i notatnik. Rocznik XI. Opracował Kopczeński

Władysław. Nakładem Iskier, Warszawa 1935. Stron 256. Cena egzemplarza w miękkiej płócienniej oprawie ze złoconiami 3 złote 80 groszy.

Ukazał się już nowy rocznik „Kalendarza Iskier“ w znacznie zwiększonej objętości w porównaniu z dwoma ostatnimi rocznikami. Dziesięć lat zasłużonego uznania i powodzenia mówią same za siebie. Kalendarz zawiera takie bogactwo wiadomości ze wszystkich dziedzin wiedzy i życia, od historii, literatury, geografii — do matematyki, chemii, astronomii włącznie, tyle związanych poradników praktycznych, że jest naprawdę niezbędnym dla każdego.

W porównaniu z rocznikami dawniejszemi, kalendarz przynosi szereg zupełnie nowych wiadomości i działów, zwłaszcza z okresu walk o niepodległość i jej utrwalenia, współczesność polska — szczególnie reprezentowana — przedstawiona jest w szeregu tablic, wykazów i zestawień. A wszystko opracowane według najświeższych danych statystycznych.

„Kalendarz Iskier“ — to prawdziwy przyjaciel, towarzysz, doradca we wszelkich wątpliwościach i okolicznościach, gdyż radzi, informuje, ostrzega, przypomina, pomaga. Nowy rocznik „Kalendarza Iskier“ powinien zyskać sobie przyjaciół nie tylko wśród młodzieży, lecz także wśród szerokich sfer świata kulturalnego, każdy bowiem żyjący współczesnym życiem człowiek musi mieć w każdej chwili pod ręką całe to mnóstwo wiadomości, jakie w doskonałe zwarte, ale i jasnej formie posiada ostatni Rocznik Kalendarza.

Towarzystwo Szkoły Średniej w Jaśle ogłasza konkurs na stanowisko dyrektorki Pryw. Gimnazjum Żeńskiego w Jaśle na rok szkolny 1935 — 1936. Pierwszeństwo mają polonistki. Wynagrodzenie wedle umowy.

Należyte udokumentowane podania wnosić należy pod adresem: Zarząd Towarzystwa Szkoły Średniej w Jaśle.

20.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Zarys Struktury Organizacyjnej Sportu w Szkole oraz Sprawa Regulaminu Sportowego.

(Referat wygłoszony na Radzie Naukowej W. F. w Warszawie — w listopadzie 1934 r.).

I.

W szkole istnieje wielkie zainteresowanie się sportem, lecz sposób uprawiania go nie daje młodzieży pełnego zadowolenia. Składa się na to szereg przyczyn. Z jednej strony to braki programu ćwiczeń cielesnych, który poza 2 godzinami ćwiczeń gimnastycznych przeznaczają 2 godziny tygodniowo na ucznia (nie na klasę) dla uprawiania gier ruchowych, gier i ćwiczeń

terenowych, wycieczek i różnych gałęzi sportu (i to w zespołach po 90 uczniów) — z drugiej strony brak w wielu szkołach dobrych materialnych warunków do uprawiania sportu. Ten brak czasu — co tak dobitnie podkreślił w swym referacie Dyr. Ambroziewicz — i te tak często spotykane złe warunki, a co gorsza, niewyżyskanie ich przez nauczyciela, czynią racjonalne uprawianie sportu w szkole wprost iluzorycznym. Skutek tego stanu taki, że młodzież, pragnąc wyżyć się, albo uprawia — ta młodsza — sport w sposób dziki poza szkołą, bez wiedzy i bez nadzoru kierownictwa, albo ciągnie — ta starsza — do klubów sportowych, nieodpornie ulegając ich wpływowi.

Zdawałoby się, że okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z r. 1927, zezwalający na zakładanie kół sportowych szkolnych, a nawet międzyszkolnych, sprowadzi pożądaną zmianę — przynajmniej w tym kierunku, że ustanie to dzikie sportowanie poza szkołą i plecami nauczyciela i rzecz zostanie ujęta w odpowiednie ramy organizacyjne. Trzeba przyznać, że w niejednej szkole stan dotychczasowy się poprawił, dzięki inicjatywie, zmysłowi organizacyjnemu, a i dużej ofiarności niejednego nauczyciela czy nauczycielki. Lecz po większej części koła sportowe zawiodły, a to z powodu błędów organizacyjnych. Nie było wskazówek wytycznych, jakie są zadania Koła, jak je należy organizować, jak regulować w nich pracę i t. p. Powstał chaos. Tam, gdzie był zdolny nauczyciel, tam ujęto rzecz w sposób właściwy, gdzieindziej popełniano zasadnicze błędy organizacyjne i nadano z gruntu błędny kierunek pracy. Stan taki nie zadowolił ani młodzieży starszej, ani młodszej, która nadal, poza Kołem sportowym, często istniejącem tylko na papierze, lub niedającym jej tego, czego pożądała — uprawiała sport wszelaki na własną rękę. — Jakąż nadano strukturę organizacyjną szkolnemu Kołu sportowemu? W jednej szkole utworzono samodzielne kółka sportowe w każdej klasie i tylu było prezesów, wiceprezesów, sekretarzy, skarbników i innych dygnitarzy, ile było klas, nie licząc jeszcze delegatów do Zarządu Koła szkolnego i kierowników sekcji w każdej klasie — szalony przerost hierarchji organizacyjnej. W drugiej, każde kółko prowadziło kronikę swych zajęć, miewało referaty (nawet w I-szej klasie) i spisywało ważne wypadki z życia sportowego dorosłych. Miałem w rękach taką grubą księgę elaboratów: były tam opisy meczów footballowych, wyjęte z prasy sportowej, opisy zwycięstw Kusocińskiego i t. p., a ze starannego

pisma tych artykułów i z ich obszerności widać było, ile taki dzieciak czy młodzieniec tracił czasu na to nieproduktywne zajęcie. Napotykałem i inne prace kółek: wspaniałe, oprawione w ramy zestawienia statystyczne rekordów światowych ze wszystkich gałęzi sportu, wykresy statystyczne z różnych lat i t. p. — właściwa praca sportowa była na drugim miejscu. Bywało i tak, że na czele Koła stało kilku starszych uczniów, którzy nie wyczuwali zupełnie zainteresowań i pragnień swoich młodszych kolegów, sama młodzież wypowiadała się przeciw takiej organizacji międzyklubowej. Trafiałem i na inne obrazki: dzikie kółka, pozostawione bez opieki, spędzające cały wolny czas na zawodach (po większej części w piłkę nożną) w łonie jednej lub kilku klas — natrafiłem także na stosunkowo dobrą organizację, dobrą opiekę nauczyciela (lecz nigdy wystarczającą, boć to po większej części były zajęcia pozaszkolne) i dobre wyniki. — Wszystkie te obrazki — a różnorodność ich jest wielka — zebrane z terenu szkoły są wprawdzie dowodem wielkiego zainteresowania się sportem przez uczniów (jak tego dowodem są też gromadzone wycinki z gazet, fotografie asów sportowych, świetlice zasypane lichą prasą sportową i t. p.), lecz są również dowodem panującego na całej linii chaosu i potrzeby racjonalnego ujęcia struktury Kół sportowych w wyraźne, a jednolite ramy organizacyjne, przy jasnym i ścisłym określeniu celu i zadań Kół oraz zakresu ich pracy. Spróbuję to zrobić.

1. Koło sportowe powinno być oparte na zasadzie powszechności, to jest objąć młodzież całej szkoły, zaopiekować się nie tylko jednostkami dobrze rozwiniętymi, lecz także i słabszymi, fizycznie mniej wartościowymi. Wyjątkowo znajdzie się osobnik, któryby w wieku młodzieńczym nie zdradzał żadnych zainteresowań do choćby jednej tylko gałęzi sportu, odpowiadającej jego usposobieniu — zainteresowania te są u młodzieży różne i o różnej intensywności, lecz bezwzględnie istnieją — zatem sport w Kole sportowym jest dla wszystkich, dla całej społeczności szkolnej, nie jedynie dla wybranych.

2. W szkole istnieje nadmierna liczba Kół i kółek, rozprasza jąca młodzież i utrudniająca jej solidną pracę w pewnym kierunku. Byłoby błędem i organizacyjnym i wychowawczym tworzenie nowych kółek i to w każdej klasie oddzielnie. Koło sportowe powinno być organizacyjnie jedno i wcielone w już zorganizowane życie szkolne, a nie mieć formy odrębnej, — inaczej mówiąc, powinno się mieścić w r a m a c h

s a m o r z ą d u, istniejącego już w szkole, stanowić jedną z jego agend.

3. Koło sportowe ma na celu zorganizowanie życia sportowego uczniów całej szkoły i danie młodzieży sposobności do „wyzycia się sportowego“ przy wyzyskaniu momentów samowychowawczych. Tem samym ujmie dzikie sportowanie w spokojne koryto bez szkody dla zdrowia, a wychowując sportowo, przygotowuje przyszłego gentlemena - sportowca. Stanie się ponadto walną pomocą przy pracy wychowawcy fizycznemu, a spełniając samodzielne lub poruczone zadania, stanie się czynnikiem współpracy wychowawczej. Technicznie wyszkolony, a duchowo usportowiony młodzieniec zyska walory, otwierające mu wstęp do drugiej, wyższej organizacji sportowej w szkole, do klubu sportowego szkolnego — o czem poniżej.

Po takim ujęciu zarysu organizacyjnego Koła sportowego mogą przystąpić do szczegółowego przedstawienia jego struktury.

a) Gmina klasowa wybiera na dorocznem Walnem Zebraniu t. zw. referenta klasowego, który wchodzi w skład zarządu Gminy. Wszyscy referenci klasowi wybierają spośród siebie Kierownika Koła sportowego szkoły, który staje się członkiem Wydziału Samorządu danej szkoły — pozatem jego zastępcę i sekretarza.

Łącznikiem pomiędzy Kierownikiem a poszczególnymi klasami są przeto referenci klasowi, a poza referentem nie istnieje w klasie żaden prezes, skarbnik i t. p. dygnitarze.

b) Do obowiązków referentów należy: organizowanie ćwiczeń sportowych w klasie według zainteresowania i upodobania klasy (gier sportowych, łyżwiarstwa, pływania i t. p.) — zgłaszanie Kierownikowi zapotrzebowania sportowego swej klasy (sali, sprzętu sportowego i t. p.) — organizowanie wszelkich imprez czyto sportowych, czy też innego rodzaju na dochód Koła sportowego — w porozumieniu się z Kierownikiem uzgadnianie terminów i rodzajów zajęć, by nie było kolizji z pracami innych klas — składanie sprawozdania z pracy klasy Kierownikowi za pośrednictwem sekretarza Koła. To są jego najważniejsze obowiązki.

c) Na sesjach Wydziału Samorządu przedstawia Kierownikowi Koła program pracy sportowej szkoły i zgłasza postulaty i życzenia poszczególnych klas na podstawie relacji referentów klasowych. Jeżeli w porozumieniu się z wychowawcą klasowym dany projekt zyskał aprobatę Wydziału, rzecz organizuje albo Wydział Samorządu

albo oddaje ją do wprowadzenia w czyn referentowi jednej z klas. Kierownik Koła zdaje również Wydziałowi sprawozdanie, przedłożone mu przez referentów za pośrednictwem Sekretarza Koła.

d) Wszystkie imprezy sportowe finansuje Wydział Samorządu, wszystkie dochody, czyto składki czy subwencje i t. p. płyną na ręce Skarbnika Wydziału. Część wkładek wpłacanych do Samorządu idzie na cele Koła.

e) Kołem sportowym opiekuje się Kurator, a jest nim nauczyciel wyznaczony przez Dyrekcję szkoły. Obowiązany jest uczestniczyć w sesji Wydziału Samorządu, jeżeli mają być omawiane sprawy Koła — czuwa nad tem, by program Koła nie był w kolizji z przepisami i pracami szkoły (pozostawiając pozatem zupełną inicjatywę działania młodzieży), — daje rady i wskazówki, w razie potrzeby pomoc organizacyjną — jest łącznikiem między Kołem a Dyrekcją zakładu.

Jak widać z tego zarysu struktury organizacyjnej Koła, mieści się ono w całości w istniejącej już organizacji gminy szkolnej i jest poniekąd sekcją samorządu, nie tworząc żadnej nowej odrębnej organizacji ze specjalnym zarządem i szeregiem funkcjonariuszy. Struktura prosta, a wciąga młodzież do współpracy, zostawia jej samodzielność, pełną inicjatywę i pole do inwencji — co wszystko jest czynnikiem wychowawczym pierwszorzędnej wagi. Tak ujęta organizacja Koła sportowego dopuszcza do różnych odchyień zależnie od warunków pracy i potrzeb danej szkoły, pozwala na tworzenie specjalnych drużyn o różnym charakterze w łonie jednej klasy lub w zespole kilku klas i t. p., a będąc pod okiem wychowawcy, daje możliwość utrzymania wszystkich tworzących się drużyn w ramach obowiązującego regulaminu sportowego. — Tak jednolicie we wszystkich szkołach zorganizowane Koła sportowe mogą się stać podwaliną pod budowę klubów szkolnych, będących niejako emanacją Kół sportowych danej miejscowości.

II.

Nie należy się ludzić, by Koło sportowe, najlepiej nawet zorganizowane i rządzące się wcale niesurowym regulaminem, mogło zadowolić wszystką młodzież szkolną. Wobec zasady powszechności, na jakiej byłyby oparte szkolne Koła sportowe, nie zadowolą zajęcia w niem tej części starszej młodzieży, która czy to z powodu swych właściwości fizycznych czy nastawienia psychicznego zdradza chęć i pęd do uprawiania

sportu w formie więcej nasilonej z dążeniem do zaspokojenia swej ambicji przez zdobywanie mistrzostw.

Mówi się, że sport polski przeżywa kryzys. Ujęcie może nieścisłe. To kluby sportowe przeżywają kryzys wskutek swej błędnej polityki, a odbija się to na obniżeniu poziomu sportu rekordowego na terenie międzynarodowym. — Sport polski nie idzie wprawdzie w wyż, lecz poszedł wszereż i w głąb społeczeństwa. Niech świadczą cyfry, zestawione przez Państwowy Urząd W. F. i P. W., ilustrujące liczby zdobytych POS. w ostatnim roku. Nie biorąc w rachubę wojska i młodzieży szkolnej (przedstawiających najpoważniejszą liczbę zdobytych POS.), r. 1931 wykazuje liczbę 2.927, rok 1932 — 43.775, rok 1933 — 141.648. Liczby te mogłyby i powinny być znacznie wyższe, lecz nie są świadectwem upadku. Niech świadczą o tem tysiączne rzesze narciarzy, zalegające wzgórza Podkarpacia — niech świadczy (jakkolwiek w bardzo małym zakresie) np. fakt, że w niektórych szkołach krakowskich tylko 2 — 3% młodzieży nie umie pływać. Faktów takich możnaby przytoczyć sporo. To są wszystko ludzie, stojący poza klubami, niezrzeszeni. Jeżeli zaś sport nie idzie w wyż, to jest to przedewszystkiem winą klubów sportowych, które zeszyły na manowce zakapturzonego profesjonalizmu. Pomijając już niezdrową, niejednokrotnie wprost deprawującą młodzież atmosferę wielu klubów, (co już zostało dobitnie podkreślone zarówno w moim referacie, jak i w referacie Prof. Dra Piaseckiego, wygłoszonych w Komisji Rady Naukowej W. F.) zaznaczyć należy, że należenie młodzieży do klubów pociąga bardzo często igranie z jej zdrowiem, bo kierują nią ludzie traktujący organizm w rozwoju tak, jak organizm dojrzały. W klubach, należąca tam młodzież deprawuje się moralnie, a zdziera fizycznie. To główna przyczyna, że sport polski nie idzie w górę, że brak zwyciestw na terenie międzynarodowym. Nie brak narybka w klubach (jak twierdzi sensacyjna prasa sportowa) jest tego przyczyną, a zniesienie zakazu należenia młodzieży do klubów stosunki w sporcie uzdrowi i wzniesie sport na wyżyny — narybek tam jest i to pierwszorzędny, bo ci, co mają pęd do sportu rekordowego tam należą, jakkolwiek tajnie, lecz niszczy się ten narybek, brak tam racjonalnej opieki nad nim, niszczy się wprost bazy, skąd wyrastałyby jednostki, któreby mogły przynieść chlubę sportowi polskiemu na terenie światowym. Ostatecznie stosunki są takie, że część młodzieży

sportowo uzdolnionej, marnieje, część zaś, nie należąca do klubów marnieje także, bo nie znajduje nigdzie możliwości rozwoju swych zdolności fizycznych. Niezdrowe są stosunki w klubach sportowych i wymagają sanacji. Lecz sanacja ta nie może iść drogą cofnięcia zakazu należenia do klubów młodzieży szkolnej, lub choćby zezwolenia na uczestniczenie w klubach młodzieży w odrębnych oddziałach juniorów, pod opieką nauczyciela w. f. Naprzód powinna nastąpić sanacja w klubach, a potem można mówić o zniesieniu zakazu, lub tworzeniu tamże klubów juniorów. Młodzież bezkrytyczna, a mało odporna i łatwo ulegająca wpływowi, nie może być narzędziem, któreby miało służyć do uzdrowienia stosunków w klubach ludzi dorosłych. Jest obawa, że nie uratuje się tej młodzieży, którą się pragnie z klubów wyciągnąć a skieruje się tam na zatrataę jeszcze większą jej liczbę. Zakaz należenia do klubów musi być zatem podtrzymany a próby złagodzenia, czy obejścia go przez projektowane odchylenie — byłyby conajmniej bardzo ryzykowne.

Lecz takie negatywne stanowisko jeszcze sprawy nie rozwiązuje. Oddzielenie się murem od Klubów sportowych nie skłoni młodzieży, tajnie tam należącej, do wystąpienia z nich, ani nie da pola do ekspansji prawdziwym talentom sportowym, kryjącym się w murach szkolnych.

Bądźmy bezstronni. Jeżeli uznajemy sport, jako potężny czynnik wychowawczy w jego formie — nazwijmy ją rozrywkową, czy turystyczną, jeżeli programy kładą nacisk na tę jego formę, uwzględniając przytem elementy zawodnictwa, nie można nie uznać jego wartości także w formie dążenia do maksymalnych wyników. Sport nie jest celem samym dla siebie, lecz będąc, a raczej mogąc być dodatnim czynnikiem wychowawczym tak pod względem fizycznym, jak i duchowym, jest równocześnie potężnym czynnikiem propagandowym nietylko wychowania fizycznego wogóle, lecz także czynnikiem propagandy państwowej. Jako taki zasługuje na poparcie, a jednostki, które zdolne są stać się takim narzędziem, powinny znaleźć opiekę i warunki do rozwinięcia swoich przyrodzonych zdolności. Inaczej mówiąc, młodzież szkolna — bo tę ciągle mamy na myśli — ta niejako jej elita, złożona z jednostek fizycznie bardzo wartościowych a dobrze rozwiniętych, która dotychczas nie ma w szkole pola do wzniesienia się na wyższy poziom w dziedzinie sportu, musi otrzymać odpowiednie warunki rozwoju.

Dochodzimy tem samem do sedna rzeczy.

Jeżeli nie chcemy dopuścić młodzieży do klubów dorosłych, to stwórzmy dla niej Kluby szkolne. W sprawie usportowienia młodzieży szkolnej stoimy dzisiaj na martwym punkcie, jestem przekonany, że przy dobrej organizacji i należytej opiece, a przy stworzeniu dobrych warunków pracy, ten ważny, a dzisiaj tak aktualny problem, przynajmniej w znacznej mierze w ten sposób się rozwiąże. Klub szkolny będzie równoważnikiem i to dodatnim tego, co daje klub dorosłych.

Jak sobie wyobrazić organizację takiego Klubu, jeżeli ma być życiowy i nie zawieść pokładanych w nim nadziei? Różna może być jego struktura organizacyjna, może być i taka, jak tutaj przedstawiam:

1. Klub szkolny ma zespolic młodzież, która okazuje wybitne zamiłowanie do sportu wogóle, a do zawodnictwa sportowego w szczególności, i podnosić sprawność fizyczną młodzieży do tego uzdolnionej.

2. Klub szkolny ma być na polu sportowym reprezentacją młodzieży danej miejscowości — jest więc właściwie Klubem międzyszkolnym.

3. Techniczny zarząd Klubu stanowią kierownicy Kół sportowych poszczególnych szkół oraz uczniowie wybrani przez członków Klubu. Zarząd Klubu nie może przenosić liczby 15 osób, jeżeli więc w danej miejscowości jest więcej szkół, kierownicy Kół sportowych wybierają spośród siebie tylko liczbę dopełniającą. Opiekę Klubu stanowi 2 wychowawców fizycznych, jeden z dyrektorów szkół, lekarz przydzielony do Klubu oraz kurator Klubu, wyznaczony przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego (może i reprezentant Kół Rodzicielskich). Prawa i obowiązki Zarządu i Opieki określi odpowiedni regulamin.

4. Klub dobiera się z pomiędzy członków Kół sportowych. Członkiem jego może być uczeń, który:

a) wykazuje dobry postęp w nauce i zachowuje się nienagannie,

b) jest nie tylko zdrowy, ale także dobrze rozwinięty i posiada fizyczne warunki do doskonalenia się sportowego,

c) zdobył odznakę P. O. S.,

d) wykazuje wystarczające techniczne opowanie danej gałęzi sportu i zdobył w niej odznakę sprawności,

e) jest zgłoszony na członka przez Wydział Samorządu na wniosek kierownika Koła sportowego.

5. W zawodach międzymiastowych Klub w całości lub poszczególni jego członkowie reprezentują w zasadzie tylko klub, nie szkołę — może jednakowoż otrzymać zlecenie reprezentowania wszystkich szkół danej miejscowości.

6. Członkowie Klubu posiadają pewne przywileje, polegające na odchyleniach in plus regulaminu sportowego, obowiązującego Koła sportowe, specjalne odznaki i barwy klubowe etc. Ze względów taktycznych byłbym za utrzymaniem nazwy „Klub“, a ze względów wychowawczych za stworzeniem dla Klubu świetlicy na klubowe zebrania, gdzie współzycie z kolegami wytworzy atmosferę ścisłej solidarności i ambicję niesienia wysoko sztandaru Klubu.

To byłyby główne zarysy struktury organizacyjnej Klubów szkolnych. Pozostaje jeszcze otwarta sprawa, czy w razie stworzenia klubów męskich mianoby utworzyć również oddzielne kluby kobiece.

Osobiście oświadczam się za wyłącznie Klubami międzyszkolnymi (nie za szkolnymi), gdzie młodzież różnorodna, bo zebrana z szeregu szkół, potrafi wytworzyć atmosferę pożądaną, a nieco odmienną, niż bywa w Kółach sportowych, składających się tylko z członków jednego zakładu, co nie jest momentem wychowawczo obojętnym. Zresztą stworzenie Klubu przy każdej szkole (a powstałyby ich setki) obniżyłoby ich wartość i znaczenie w oczach młodzieży, choćby z powodu zbyt wielkiego podobieństwa do istniejącego już w szkole Koła sportowego, a dalej z powodu niskiego poziomu techniki sportowej, jaki siłą taktu by zapanował wskutek braku dobrych sił instruktorskich w potrzebnym wymiarze.

Również pozostaje otwartą sprawą nadrzędnej struktury organizacyjnej Klubów szkolnych, t. j., czy należy się ograniczyć do Klubów w ramach każdego okręgu szkolnego oddzielnie, z Kuratorjum jako władzą naczelną, czy też ma powstać jeszcze jakaś inna władza zwierzchnicza, niejako centrala, któraby miała całość w swem ręku i normowała kontakt między Klubami poszczególnych Kuratorjów. Czy ta centrala składałaby się jedynie z czynników szkolnych, czy też także z czynników społecznych, jaki ewentualnie byłby zakres jej władzy i t. p. — o tem decydować mogą Władze Szkolne.

O prosperowaniu klubów sportowych decydować będzie przede wszystkim stworzenie dla nich dobrych warunków pracy (dostarczenie dobrego instruktora, czy instruktorów, przyczem byłoby

bardzo pożądane zorganizowanie Kursu dokształcającego dla przyszłych instruktorów Klubów przez tęgih fachowców w różnych gałęziach sportu, np. dla lekkiej atletyki, którzy mieliby przede wszystkim na oku techniczne wyszkolenie uczniów, styl sportowy, a nie rekord, dalej — boisk, sprzętu sportowego, zapewnienie czasu na sportowanie i t. p.). To byłoby troską Władz szkolnych, może częściowo Państwowego Urzędu WF. i PW., jeżeli idzie o udostępnienie obiektów i t. p. Brak czasu mógłby być wyrównany przez zwolnienie członków Klubów od obowiązkowych t. zw. gier popołudniowych, lecz byłoby to tylko częściowe wyrównanie, niezadowalające w zupełności. Dodać należy, że stworzenie Klubów pod opieką nauczyciela - instruktora odciąży wychowawców fizycznych (bardzo obecnie przeciążonych pracą) i pozwoli im zaopiekować się należycie resztą młodzieży do Klubu nienależąca, specjalnie Kołami sportowemi. Lecz i owemu nauczycielowi - instruktorowi należy umożliwić pracę w Klubie przez odpowiednią zniżkę godzin, do których jest w szkole obowiązany. Wydatek byłby stosunkowo niewielki wobec bezwzględnej potrzeby opieki nad Klubem i technicznego szkolenia jego członków, gdyż zniżka ta nie obejmowałaby setki wychowawców fizycznych dla całej Rzeczypospolitej. Bez załatwienia tej sprawy nie można myśleć o należytem prosperowaniu Klubów. W każdym razie godziny, poświęcone Klubowi, powinny być traktowane jak godziny szkolne.

Trzeba wkońcu pamiętać, że do tej imprezy należy przystąpić z całą powagą, gdyż załamanie się poczynań, a choćby tylko nieudolne lub niechętnie poprowadzenie tej sprawy, spowoduje może nieobliczalne szkody. Zawód młodzieży, która po Klubach wiele będzie się spodziewać, byłby zbyt dotkliwy.

Jeżeli rzecz zostanie dobrze postawiona, to Klub, będący niejako emanacją Kół sportowych, pocznie przyciągać do siebie młodzież, zdradzającą pierwszorzędną walory sportowe, a i tę, która tkwi tajnie w klubach dorosłych, a która będzie mogła, nie łamiąc przepisów szkolnych, z otwartą przyłbicą oddawać się umiłowanej przez siebie gałęzi sportu. Znowu ubędzie narybka w klubach? — o to mniejsza. Tu, we własnym Klubie sportowym będzie mógł młodzieniec osiągnąć wysoki poziom sprawności fizycznej, a jeśli będzie pozatem pozostawać pod dobrą i taktowną opieką wychowawczą, będzie wychowywany w prawdziwej sportowej rycerskości i dyscyplinie sportowej — wyjdzie z Klubu po

ukończeniu szkoły sportowiec - gentleman, który teraz wejdzie do Klubu dorosłych, jako prawdziwie wartościowa jednostka, wnosząc tam ducha szlachetnego współzawodnictwa w miejsce chamstwa i brutalności, które w wielu Klubach wprost nagninnie panują. To jest droga do uzdrowienia stosunków w dzisiejszych Klubach sportowych, a może i w sporcie wogóle. A wtedy nie braknie Olimpijczyków, których się obecnie z latarnią szuka i to w sposób, budzący pewne zastrzeżenia.

III.

Pozostaje do omówienia sprawa regulaminu dla Kół sportowych. Opracowanie go jest bezwzględnie potrzebne. Jeżeli sport szkolny nie daje się dłużej tolerować w obecnem swoim wydaniu życiowem i wymaga już dzisiaj praktycznego rozwiązania, wprost ruszenia z martwego punktu, na jakim tkwi obecnie — to wymaga nietylko ustalenia jego struktury organizacyjnej w szkole, ale i określenia zakresu i sposobów jego stosowania, czyli opracowania regulaminu sportowego. Wprawdzie nie można nie przyznać słuszności wywodom, wypowiedzianym na jednym z zebrań Komisji, że realizacja zagadnienia usportowienia szkoły wymaga gruntownych i źródłowych studjów i że cały wogóle system fizyczno - wychowawczy w szkole winien być przedmiotem ścisłych obserwacji naukowych, jednakże takie praktyczne a konieczne ujęcie sportowania w ramy regulaminowe nie wstrzymuje wcale toku badań naukowych.

Lecz taki regulamin trudno w szczegółach opracować przed ustaleniem przez Komisję, co ma się składać na treść regulaminu. Bez ustalenia tych ram żmudna praca nad opracowaniem regulaminu mogłaby się okazać bezowocna.

Podaję przeto zarys treści regulaminu bądź dla przyjęcia go w całości, bądź dla uzupełnienia lub dokonania odpowiednich zmian:

Regulamin dla Kół sportowych, normujący stosowanie sportu w szkole powinien:

1. Zawierać część ogólną, ujmującą przepisy odnoszące się do stosowania sportu wogóle oraz część szczegółową z przepisami dla każdej gałęzi sportu oddzielnie.
2. Objąć poza właściwemi sportami także wycieczkowanie i turystykę pieszą.
3. Ujmować zarówno sport rozrywkowy jak i zawodniczy (to wyrażenie przyjąłem dla łatwiej-

szego redagowania rzeczy), kładąc przytem nacisk na pierwszą jego formę.

4. Określić, które gałęzie sportu są wogóle w szkole dopuszczalne, a które także, jako sporty zawodnicze.

5. Określić dolną granicę wieku dla sportu wogóle (pomijając zabawowe przygotowanie dzieci do poszczególnych gałęzi sportu) a dla sportu zawodniczego w szczególności, przyczem należy rozróżnić zawody o charakterze zręcznościowym od zawodów z dążeniem do możliwie wielkiego wyniku (wyczynu).

6. Uwzględnić płeć, t. j. nietylko dolną granicę wieku dla obu płci, lecz także określić, które gałęzie sportu, a przy każdej z nich, w jakiej formie dla danej płci się nadaje — poświęcając przy sporcie zawodniczym specjalną uwagę organizmom dziewczęcym.

7. Uwzględniać przy sporcie zawodniczym oprócz wieku, konstytucję cielesną osobnika ze względu na wielkie różnice rozwojowe, a więc różną siłę, odporność i t. d.

8. Uwzględnić w dużej mierze zastosowanie życiowe sportu obok form ogólnie przyjętych dla sportu zawodniczego.

9. Dla ograniczenia zbyt wybujałej emulacji powinien:

- a) określić, jak często mogą się odbywać zawody sportowe w szkole i w jakim charakterze, t. j., czy wewnątrz murów danej szkoły, czy międzyszkolne, czy nawet międzymiastowe, a dalej — czy mogą być widowiskowe, a jeśli tak, to w jakich warunkach,
- b) określić zawody o minima, t. j. określić warunki zdobycia odznaki sprawności dla poszczególnych gałęzi sportu przez oznaczenie wymaganego minimum,
- c) określić, w których gałęziach sportu dopuszczalne są wogóle walki o maksymalne wyniki, a w których należy oznaczyć maksyma, brane w rachubę przy ocenie.

10. Dać pierwszeństwo zawodom zespołowym (drużynowym) i to w formie wielobojów i określić, w których gałęziach sportu i w jakich warunkach dopuszczalne są zawody jednostkowe.

11. Podkreślić, że zawody Kół sportowych mogą być organizowane tylko przez szkołę i że niedopuszczalne jest współzawodnictwo ich z osobami dorosłymi.

12. Zaznaczyć, że zawody sportowe nie mogą wchodzić w program zajęć p. w., że tam mogą

się odbywać jedynie zawody w zakresie ćwiczeń wojskowych.

13. Podkreślić, że jak przy zdobywaniu P.O.S. musi i branie udziału w zawodach poprzedzać stopniowa, systematyczna zaprawa, bez której nie może być uczeń do zawodów dopuszczony, i że warunkiem dopuszczenia do nich jest również spełnianie obowiązków szkolnych i zachowywanie się nienaganne.

Podane dyrektywy jeszcze rzeczy nie wyczerpują.

Referentowi regulaminu potrzeba jeszcze ustalenia przynajmniej kilku punktów zasadniczych, gdyż np. przyjęcie, iż w regulaminie należy określić dolną granicę wieku dla sportu zawodniczego lub warunki zdobycia odznaki sprawności nie przesądza jeszcze, jaka to ma być granica lub jakie warunki.

Oto te zasadnicze przepisy:

1. Niedopuszczalna jest wogóle w szkole ciężka atletyka i zapasy, a boks tylko dla starszych, wybranych jednostek (co regulamin bliżej określi). Co się tyczy zawodów sportowych, to niedopuszczalne są zawody wioślarskie, kolarskie oraz zawody w biegach na średnie mety (od 400 m.) i długie mety z wyjątkiem biegu naprzelaj na określone odległości.

2. Dolną granicą wieku dla uprawiania sportu rozrywkowego jest okres równowagi przed okresem dojrzewania. Ta granica obowiązuje również dla zawodów w grach i zawodów zręcznościowych. Granicą dolną dla sportu zawodniczego o maksymalne wyniki jest ukończony wiek dojrzewania.

3. Oprócz zawodów o minima dopuszczalne są zawody o maksymalne wyniki i to nawet jednostkowe, mianowicie w lekkiej atletyce, natomiast w łyżwiarstwie, narciarstwie i pływaniu przy równoczesnym ściśnięciem określeniu odległości, a w narciarstwie ponadto warunków trasy.

4. Dla zawodów, gdzie nie idzie o maksymalne wyniki, istnieją dwójakie tabele oceny punktami:

- a) Tabele, określające minima, wymagane dla zdobycia odznaki sprawności w danej gałęzi sportu.
- b) Tabele, określające maksyma, powyżej których zdobyte wyniki nie wchodzi w rachubę, przy ocenie. Te ostatnie tabele nie są wartościami stałymi, można je podnosić lub obniżać zależnie od fizycznej sprawności młodzieży

danej szkoły — należy je więc traktować, jako rodzaj przykładu. Maksimum w takiej tabeli oznacza wynik trudny do zdobycia, lecz osiągalny przez część młodzieży danej szkoły. Przy zawodach drużynowych o maksymalne wyniki stosuje się punktację lokacjami.

5. Przy zawodach w grach sportowych (piłka nożna, hockey i t. p.) należy skrócić czas gry, a powiększyć przerwy w stosunku do norm przyjętych w przepisach międzynarodowych.

6. Do zawodów mogą być dopuszczani tylko ci uczniowie, którzy uzyskali wystarczającą technikę w danej gałęzi sportu.

7. Zawody odbywają się wewnątrz murów danej szkoły. Oprócz towarzyskich spotkań w grach właściwe zawody sportowe mogą się odbywać tylko dwa razy w roku, t. j. z wiosną lub jesienią w sportach letnich, zimą — w zimowych. Za zgodą i porozumieniem się Dyrekcyj szkół mogą się odbyć dodatkowe raz w roku zawody międzyszkolne w danej miejscowości, a nawet zawody między szkołami kilku miast — te ostatnie jednak tylko z racji obchodu święta w. f. W tym jedynym wypadku mogą to być zawody widowiskowe wobec młodzieży szkolnej, władz szkolnych, wojskowych, komunalnych oraz rodziców uczniów.

Wszelkie zawody sportowe muszą się odbyć najwyżej w dwóch dniach.

Dodaje, że podane przepisy zostały już aprobowane przez Podkomisję.

Powyższe zasadnicze przepisy regulaminu obowiązałyby szkolne Koła sportowe.

Kluby szkolne powinny być objęte dodatkowymi, uzupełniającymi przepisami, mniej krępującymi, a dopuszczającymi większy wysiłek, niż w Kołach sportowych. Dotyczyłoby to np. zwiększenia mety przy biegach na duże odległości (lekkoatletycznych), met łyżwiarskich, pływakich, narciarskich i t. p. utrudnień trasy narciarskiej, spotkań między klubami danej miejscowości lub kilku miast, zwiększenia liczby zawodów, dopuszczalnych w ciągu roku i t. p. Lecz musiałyby być także pewne obostrzenia. Nie jest mianowicie wykluczona obawa, że stworzenie Klubów szkolnych może dać pęd członkom takiego Klubu do odbywania zawodów z dorosłymi poza zakładami szkolnymi, co byłoby może niepożądane — jak z drugiej strony mogłyby być dopuszczalne zawody z młodzieżą pozaszkolną. Zakaz taki musiałby być regulaminowo ujęty i zawierać pewne rygory w razie wyłamania się z pod tych przepisów. Ostatecznie kto wie, czy przy dobrem postawieniu Klubów szkolnych członkowie ich wogóle będą odczuwali potrzebę mierzenia swych sił z dorosłymi, jeżeli będą wykazywać dużo lepsze od nich wyniki, jak to już obecnie się dzieje; przecież najlepsi sportowcy w klubach, to młodzież szkolna. Ambicję ich w tym kierunku mogłaby znakomicie podtrzymać ścisła rejestracja wyników. To też rzecz do dyskusji.

W każdym razie, mimo znacznego rozszerzenia przywilejów, zasada nienarażania na szwank zdrowia musi i tutaj stać na naczelnem miejscu.

Zygmunt Wyrobek.

Odezwa Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Nr. 241/35. Kraków, dn. 6. II. 1935 r.

Sprawa: przygotowanie tegorocznego sezonu budowlanego.

Do

Zarządów Komitetów Obwodowych i interesowanych Kół T-wa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych w Okręgu.

ODPIS.

KURATORJUM
OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO.

Nr. I. 31842/34. Kraków, dn. 22. XII. 1934 r.

Sprawa organizacji budownictwa szkolnego w roku 1935.

Jednym z najważniejszych zagadnień w celu utrzymania powszechności nauczania jest dostarczenie odpowiedniej ilości izb szkolnych przez należyte zorganizowanie budownictwa szkolnego.

Dlatego to zagadnienie winno być jednym z najważniejszych działów pracy Inspektora Szkolnego, począwszy od roku 1935.

Według obecnego stanu, potrzeby w tym kierunku są duże i dopiero około 20 lat intensywnej pracy pozwoli na zabezpieczenie wszystkim dzieciom w wieku szkolnym pomieszczenia w szkole. Każdy stracony rok to niepowetowana szkoda dla realizacji powszechności nauczania.

W roku 1934 oddano do użytku w Okręgu około 400 izb, co nie jest wystarczające w stosunku do potrzeb, bowiem minimum winno wynosić rocznie 500 izb, z czego wynika, że przeciętnie w powiecie należy oddać do użytku minimum 15 izb rocznie. Liczby tej nie należy przyjmować jako górnej granicy, ponieważ w niektórych powiatach potrzeby są tak ogromne, że oddanie tylko 15 izb nie stałoby w żadnym stosunku do potrzeb.

Celem należytego zorganizowania budownictwa, należy przystąpić bezzwłocznie do prac przygotowawczych, a mianowicie:

1) opracowanie obwodów (rejonów) szkolnych, w których będą budowane szkoły,

2) zwrócenie się do Zarządów gmin, względnie Komitetów Budowy w sprawie przygotowania projektów budowy i planu sfinansowania budowy tak, by całokształt prac, potrzebnych do rozpoczęcia budowy szkoły, był ukończony przed sezonem budowlanym.

Zgodnie z instrukcją, udzieloną na Zjeździe Inspektorów i Podinspektorów Szkolnych w dniu 9 listopada 1934 r., mieli Inspektorzy Szkolni ustalić do dnia 15 grudnia b. r. miejscowości, w których w roku 1935 mają być budowane nowe budynki szkolne, oraz mieli ustalić pracę w sprawie wykończenia rozpoczętych budynków.

Ad 1) Do dnia 1 lutego 1935 roku należy zaprojektować obwody (rejon) szkolne, ustalić dla tych obwodów punkty szkolne, przy czym należy mieć na uwadze, by punkt szkolny odpowiadał planowej sieci szkolnej, a plac pod budowę był komisyjnie uznany za odpowiedni.

Do dnia 15 lutego 1935 r. winny być przedstawione Kuratorjum wnioski w sprawie wydania orzeczeń organizacyjnych dla zaprojektowania obwodów (rejonów) szkolnych, przy czym Kuratorjum podkreśla z naciskiem, że wnioski winny być należyście opracowane w myśl okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 19 lipca 1923 roku L. 8987/L. (Dz. U. Min. W. R. i O. P. Nr. 17 z roku 1923), ponieważ brak, choćby tylko jednego załącznika, spowoduje zwrot wniosku, co w konsekwencji opóźni termin rozpoczęcia budowy szkoły.

Ad 2) Zarządy gmin, względnie Komitety Budowy Szkoły, (zależnie kto rozpoczyna budowę) winny już obecnie czynić starania o przygotowanie możliwie tanich projektów budowy szkół, przy czym byłoby wskazane, by odniosły się bezpośrednio, względnie za pośrednictwem Inspektoratu do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o nadesłanie projektu budowy. W tym wypadku należy podawać Nr. projektu i Nr. zeszytu, oraz sposób, w jaki przekażą należność za otrzymane projekty.

Przed zwróceniem się do Ministerstwa należy dać możność zainteresowanym przeglądnięcia zeszytów projektów budynków szkolnych, które winny znajdować się w Inspektoracie. Przy projektowaniu budynków szkolnych należy zwrócić uwagę na budowę szkół drewnianych, a szczególnie tam, gdzie taniejsze materiały za tem przemawia, bowiem budynek drewniany w ciągu jednego roku może być oddany do użytku. Pracę przy budowie należy rozłożyć najdłużej na dwa lata, a mianowicie: w pierwszym roku przygotować materiał do budowy i ewentualnie podciągnąć pod dach, a w drugim roku wykończyć i oddać izby do użytku. Nadto przed rozpoczęciem budowy należy przygotować realny plan sfinansowania tej budowy, przy czym fundusze te mogą być następujące:

- a) fundusz gromady i gminy,
- b) zapisy,
- c) bezpłatna robocizna piesza i konna,
- d) materiały budowlane własne (drzewo, kamień, piasek i t. p. podać ilość i wartość w złotych),
- e) pomoce samorządu powiatowego,
- f) Fundusz Pracy (w ośrodku robotniczym),
- g) pomoc T-wa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Fundusze według powyższego schematu winny być wyszczególnione w planie sfinansowania budowy, dołączonym do wniosku o budowę szkoły.

W sprawach budowy szkół, a w szczególności w sprawie uzyskania pewnych funduszy na ich budowę, należy się porozumieć z władzami administracji ogólnej i ewentualnie zaproponować tym władzom wydanie samorządom gminnym odpowiednich w tym kierunku zarządzeń.

Należy zwrócić baczną uwagę, by fundusze na budowę szkoły były zapewnione w stopniu, umożliwiającym całkowite wykończenie prac, w przeciwnym natomiast razie należy odłożyć rozpoczęcie budowy do czasu zapewnienia odpowiednich funduszy.

Po wstępnych przygotowaniach PP. Inspektorowie przedłożą Kuratorjum do dnia 1-go marca 1935 roku projekty budowy szkół do zatwierdzenia dla każdej szkoły oddzielnie, przy czym wniosek w sprawie budowy szkół winien być opracowany odnośnie terenu województwa kieleckiego zgodnie z okólnikiem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6 kwietnia 1922 r. L. 8981/I. (Dz. U. Min. W. R. i O. P. Nr. 12 z roku 1922), a odnośnie terenu wojew. krakowskiego zgodnie z okólnikiem Kuratorjum z dnia 23 kwietnia 1926 roku Nr. I. P. 3892/26. Wnioski winny być opracowane szczegółowo bez żadnych braków, by Kuratorjum po zatwierdzeniu projektów pod względem potrzeb szkolnych zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o budowie publicznych szkół powszechnych (Dz. U. Rz. P. Nr. 18, poz. 144) mogło przesłać Urzędowi Wojewódzkiemu do zatwierdzenia pod względem policyjno-budowlanym i udzielenia pozwolenia na wzniesienie budowli.

Na pomoc z Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych w formie bezprocentowych pożyczek mogą gminy liczyć, lecz tylko w granicach od 15 do 25% ogólnych kosztów budowy szkoły, o czem należy je powiadomić. Podania, które wpłyną do Inspektoratów w sprawie udzielenia pożyczek z wy-

mienionego Towarzystwa (ewentualnie z Ministerstwa), przedłożą Panowie Inspektorowie Kuratorjum do dnia 15 marca 1935 r.

Ponieważ akcja budowy szkół zależna jest w pierwszej linii od należytego jej zorganizowania przez Panów Inspektorów, zechcą Panowie Inspektorowie przystąpić do jej realizowania bezwzględnie, oraz wnioski tak w sprawie wydania orzeczeń organizacyjnych jak i budowy szkół przedłożyć w terminach wyżej podanych.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:

Dr. E. Podkówa.

Naczelnik Wydziału.

Otrzymują:

Inspektoraty Szkolne w Okręgu.

Podając do wiadomości Zarządów Komitetów Obwodowych i Kół okólnik Kuratorjum w sprawie budownictwa szkolnego na 1935 rok, Zarząd Komitetu Okręgowego zaznacza, że jak w roku ubiegłym tak i w bieżącym będzie subsydjował budowę szkół w formie pożyczek bezprocentowych i ewentualnie zasiłków. W tym celu Zarządy Obwodowe w ścisłym kontakcie z Panami Inspektorami porozumią się z Wydziałami Powiatowymi i zainteresowanymi gminami, aby w ciągu miesiąca lutego, a najpóźniej do 10-go marca zdołały przeprowadzić wszystkie wstępne przygotowania do budowy szkół (plac, zatwierdzenie planów, kosztorysów, planów sfinansowania budowy, ze szczególnem uwzględnieniem prac w 1935 r. — pozycje w planach sfinansowania muszą być realne, — uchwały Rad Gminnych o zaciągnięciu pożyczek i ewentualnie zasiłków z Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zatwierdzone przez Wydziały Powiatowe) i przedłożyły je do Zarządów Komitetów Obwodowych. Podania ze wszystkimi wymaganymi załącznikami i szczegółowym wnioskiem, uzgodnionym z Inspektorem Szkolnym Obwodowym (załączyć opinię i wniosek Inspektora szkolnego), Zarządy Komitetów Obwodowych przedłożą do Zarządu Komitetu Okręgowego do dnia 15 marca 1935 r. Dotrzymanie terminów jest konieczne ze względu na to, by Zarząd Komitetu Okręgowego jeszcze przed Zebraniem Okręgowym mógł rozpatrzyć podania i ułożyć odpowiedni preliminarz budżetowy na rok 1935.

Zarząd Okręgowy będzie udzielał w 1935 r. pożyczki i zasiłki gminom ewentualnie Wydziałom Powiatowym, jeżeli te ostatnie prowadzą budowę szkół, na następujących zasadach:

§ 1. Zarządy Komitetów Okręgowych Towarzystwa mogą udzielać pożyczek na budowę lub przebudowę publicznych szkół powszechnych. Plany budowy publicznych szkół powszechnych muszą być zatwierdzone przez właściwe władze szkolne i budowlane. Pożyczka może być wypłacona dopiero po zatwierdzeniu planów budowy lub przebudowy.

§ 2. Pożyczki udzielane Gminom lub Wydziałom Powiatowym są bezprocentowe. Pożyczki mają być spłacane w równych ratach rocznych. Zarząd Komitetu Okręgowego Towarzystwa przy udzielaniu pożyczki ustala terminy wpłaty poszczególnych rat.

Termin spłaty pierwszej raty pożyczki ustalony być winien najdalej na trzy lata od terminu wpłacenia przez Zarząd Komitetu Okręgowego pożyczki (lub ostatniej raty pożyczki, o ile pożyczka wypłacona została w myśl § 6 ratami).

Raty, niespłacone we właściwym terminie płatności, podlegają oprocentowaniu w wysokości 0.5% w stosunku miesięcznym. W razie niespłacenia raty w ciągu roku od terminu jej płatności, całkowita reszta pożyczki podlega natychmiastowemu zwrotowi.

§ 3. Pożyczki będą spłacane Zarządom Komitetów Okręgowych w zasadzie w następujący sposób:

- a) pożyczka do 7.000 zł. w dziesięciu ratach rocznych,
- b) pożyczka do 15.000 zł. w piętnastu ratach rocznych,
- c) pożyczka ponad 15.000 zł. w dwudziestu ratach rocznych.

§ 4. Pożyczki z Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych na cele budowy lub przebudowy szkół mogą zaciągać Zarządy Gmin Wiejskich i Miejskich lub Wydziały Powiatowe po przedstawieniu:

- a) odpisów uchwał o zaciągnięciu pożyczki,
- b) planu sfinansowania budowy szkół,
- c) skryptów dłużnych (wzór poniżej).

Uchwały muszą być zatwierdzone przez władzę nadzorczą (Wydział Powiatowy, Wojewódzkie władze nadzorcze).

§ 5. Uchwały i skrypty dłużne winny zawierać następujące zobowiązania względnie oświadczenia:

- 1) że Gmina, Wydział Powiatowy zobowiązuje się spłacić zaciągniętą pożyczkę w ratach rocznych, płatnych w terminie do dnia... każdego roku, a w razie niespłacenia jednej

z rat w ciągu roku od terminu płatności Gmina (Wydział Powiatowy) zobowiązuje się zwrócić całą sumę pożyczki, jaka pozostanie do spłacenia wraz z odsetkami od nieuiszczonych rat oraz ewentualne koszty sądowe,

- 2) że Gmina (Wydział Powiatowy) gwarantuje spłatę pożyczki wraz z przypadającymi odsetkami od ewentualnie niespłaconych rat we właściwym terminie całym swoim nieruchomym i ruchomym majątkiem, oraz wszystkimi dochodami Gminy (Wydziału Powiatowego),

- 3) że Gmina (Wydział Powiatowy) zobowiązuje się wstawiać do budżetu swego corocznie, aż do całkowitej spłaty pożyczki, odpowiednią sumę na spłatę przypadających rat i ewentualnie odsetek za zwłokę, niespłaconych we właściwym terminie poszczególnych rat,

- 4) że Gmina (Wydział Powiatowy) przyjmuje pożyczkę i zobowiązuje się zużyć ją tylko na ten cel, na jaki została przyznana,

- 5) że Gmina (Wydział Powiatowy) nie będzie wprowadzała do zatwierdzonych planów samowolnych zmian,

- 6) że wszelkie spory, wynikłe z zobowiązania Gminy (Wydziału Powiatowego), rozstrzygać będą sądy przedmiotowo-właściwe, mające siedzibę w Krakowie.

§ 6. Pożyczki mogą być wypłacane przez Zarządy Komitetów Okręgowych Towarzystwa ratami, w miarę posuwania się prac budowlanych.

§ 7. Pożyczki, przyznane Gminom lub Wydziałom Powiatowym na budowę szkół, wypłacane mogą być:

- a) czekami kasowymi P. K. O. lub Banku Gospodarstwa Krajowego z rachunku Zarządu Komitetu Okręgowego Towarzystwa,
- b) przelewane na rachunek czekowy w PKO. danej Gminy (Wydziału Powiatowego),
- c) przesyłane przekazami pocztowymi za pośrednictwem P. K. O. na koszt Gminy (Wydziału Powiatowego).

Czek kasowy może być wydany za oddzielnym pokwitowaniem osobie (osobom) przez Zarząd Gminy (Wydział Powiatowy) upoważnionej (nym). Gdy Zarząd Gminy (Wydział Powiatowy) pragnie uzyskać gotówkę w drodze przelewu na swoje konto czekowe lub przekazami pocztowymi, winien uprzednio zgłosić to życzenie na piśmie.

Zarząd Gminy (Wydział Powiatowy) winien potwierdzić odbiór każdej kwoty, otrzymanej od Zarządu Komitetu Okręgowego Towarzystwa.

Zasady udzielania zasiłków na budowę lub przebudowę publicznych szkół powszechnych przez Zarządy Komitetów Okręgowych.

§ 1. Zarządy Komitetów Okręgowych Towarzystwa mogą udzielać zasiłków bezzwrotnych na budowę lub przebudowę publicznych szkół powszechnych.

§ 2. Plany budowy lub przebudowy publicznych szkół powszechnych muszą być zatwierdzone przez właściwe władze szkolne i budowlane. Zasiłek może być wypłacony dopiero po zatwierdzeniu planów budowy lub przebudowy.

§ 3. Zarządy Komitetów Okręgowych Towarzystwa mogą udzielać zasiłków na cele budowy lub przebudowy publicznych szkół powszechnych Zarządom Gmin Wiejskich i Miejskich lub Wydziałom Powiatowym po przedstawieniu:

a) odpisów uchwał, stwierdzających konieczność uzyskania zasiłku bezzwrotnego wobec trudnej sytuacji finansowej Gminy (Wydziału Powiatowego),

b) planu sfinansowania budowy lub przebudowy szkół,

c) zobowiązania w sprawie właściwego zużycia zasiłku.

Uchwały muszą być zatwierdzone przez władzę nadzorczą (Wydział Powiatowy, Wojewódzkie władze nadzorcze).

§ 4. Zobowiązania Gmin (Wydziałów Powiatowych) winny zawierać oświadczenia:

1) że Gmina (Wydział Powiatowy) przyjmuje zasiłek i zobowiązuje się zużyć go tylko na ten cel, na jaki został udzielony,

2) że Gmina (Wydział Powiatowy) nie będzie wprowadzała do zatwierdzonych planów budowy lub przebudowy szkół samowolnych zmian,

(Wzór skryptu dłużnego).

SKRYPT DŁUŻNY.

Niżej podpisani(y) zamieszkali(ły)
działający w imieniu i na rzecz Gminy (Wydziału Powiatowego)
na podstawie uchwały z dnia
zatwierdzonej dnia przez
oświadczamy(m), że przyznana Gminie (Wydziałowi Powiatowemu) przez Zarząd Komitetu Okręgowego Krakowskiego Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych w Krakowie na budowę publicznej szkoły powszechnej w
(w miastach ulica Nr. domu i Nr. hip.) pożyczkę bezprocentową w kwocie zł. wyrażnie złotych
....., Gmina (Wydział Powiatowy)
zobowiązuje się zwrócić w przeciągu lat.

3) że w razie zaniechania budowy lub przebudowy szkoły Gmina (Wydział Powiatowy) zobowiązuje się zwrócić otrzymany zasiłek i zwrot zasiłku gwarantuje swojemi nieruchomemi i ruchomemi majątkami, oraz wszystkiemi dochodami Gminy (Wydziału Powiatowego),

4) że wszelkie spory, wynikłe z zobowiązania Gminy (Wydziału Powiatowego) rozstrzygać będą sądy przedmiotowo-właściwe, mające siedzibę w Krakowie.

§ 5. Zasiłki mogą być wypłacane przez Zarządy Komitetów Okręgowych Towarzystwa ratami w miarę posuwania się prac budowlanych.

§ 6. Zasiłki, przyznane Gminom lub Wydziałom Powiatowym na budowę lub przebudowę szkół, wypłacane mogą być:

a) czekami kasowemi P. K. O. lub Banku Gospodarstwa Krajowego, z rachunku Zarządu Komitetu Okręgowego Towarzystwa,

b) przelewane na rachunek czekowy w PKO. danej Gminy lub Wydziału Powiatowego.

c) przesyłane przekazami pocztowemi za pośrednictwem P. K. O. na koszt Gminy lub Wydziału Powiatowego.

Czek kasowy może być wydany za oddzielnem pokwitowaniem osobie (osobom) przez Zarząd Gminy lub Wydział Powiatowy upoważnionej(nym). Gdy Zarząd Gminy lub Wydział Powiatowy pragnie uzyskać gotówkę w drodze przelewu na swoje konto czekowe lub przekazami pocztowemi, winien uprzednio zgłosić to życzenie na piśmie. Zarząd Gminy lub Wydział Powiatowy winien potwierdzić odbiór każdej kwoty, otrzymanej od Zarządu Komitetu Okręgowego Towarzystwa.

Pierwszą ratę pożyczki Gmina (Wydział Powiatowy) zobowiązuje się spłacić w dniu 19..... r., dalsze zaś równe raty w dniu każdego roku, aż do zupełnego spłacenia pożyczki.

Gmina (Wydział Powiatowy) zobowiązuje się opłacać odsetki w wysokości 0⁵/₀ w stosunku miesięcznym od raty niespłaconej we właściwym terminie.

W razie niespłacenia jednej z rat w ciągu roku od terminu płatności, Gmina (Wydział Powiatowy) zobowiązuje się zwrócić niezwłocznie całą sumę otrzymanej pożyczki, jaka pozostanie do spłacenia wraz z odsetkami od nieuiszczonych rat, oraz ewentualnie koszty sądowe.

Gmina (Wydział Powiatowy) gwarantuje spłatę pożyczki wraz z przypadającymi odsetkami od ewentualnie niespłaconych rat we właściwym terminie całym swoim nieruchomości i ruchomym majątkiem, oraz wszystkimi dochodami gminy.

Gmina (Wydział Powiatowy) zobowiązuje się wstawiać do budżetu swego corocznie, aż do całkowitej spłaty pożyczki, odpowiednią sumę na spłatę przypadających rat i ewentualnie odsetek za zwłokę niespłaconych rat we właściwym terminie poszczególnych rat.

Gmina (Wydział Powiatowy) przyjmuje pożyczkę i zobowiązuje się ją zużyć tylko na ten cel, na jaki pożyczka została przyznana.

Gmina (Wydział Powiatowy) nie będzie wprowadzała do zatwierdzonych planów samowolnych zmian.

Wszelkie spory, wynikłe z zobowiązania Gminy (Wydziału Powiatowego), rozstrzygać będą sądy przedmiotowo-właściwe, mające siedzibę w Krakowie.

..... dnia 19..... r.

Podpisy(s) przedstawicieli(la) Gminy (Wydziału Powiatowego).

Pieczęć Gminy (Wydziału Powiatowego).

(Wzór zobowiązania zużycia zasiłku na budowę szkoły).

ZOBOWIĄZANIE zużycia zasiłku na budowę szkoły.

Niżej podpisani(y)
zamieszkali(ły) działający w imieniu i na rzecz
Gminy (Wydziału Powiatowego)
na podstawie uchwały z dnia zatwier-
dzonej dnia przez
oświadczamy(m), że przyznanej Gminie (Wydziałowi Powiatowemu)
..... przez Zarząd Komitetu Okręgowego Krakowskiego T-wa
Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych w Krakowie na budowę (przebudowę)
publicznej szkoły powszechnej w (w miastach ul.
Nr. domu i Nr. hip.) zasiłek bezzwrotny w kwocie zł
wyraźnie złotych otrzymaliśmy(śmy).

Gmina (Wydział Powiatowy) przyjmuje zasiłek i zobowiązuje się zużyć go tylko na ten cel, na jaki został udzielony.

Gmina (Wydział Powiatowy) nie będzie wprowadzała(ł) do zatwierdzonych planów budowy (przebudowy) samowolnych zmian.

W razie zaniechania budowy (przebudowy) szkoły, Gmina (Wydział Powiatowy) zobowiązuje się zwrócić otrzymany zasiłek i zwrot zasiłku gwarantuje swojemi nieruchomemi i ruchomemi majątkami, oraz wszystkimi dochodami Gminy (Wydziału Powiatowego).

Wszelkie spory, wynikłe z zobowiązania Gminy (Wydziału Powiatowego), rozstrzygać będą sądy przedmiotowo-właściwe, mające siedzibę w Krakowie.

....., dnia 19..... r.

*Pieczęć Gminy (Wydziału
Powiatowego).*

*Podpisy(s) przedstawicieli(a)
Gminy Wydziału Powiat.*

Skrypty dłużne lub zobowiązania przedkładają gminy Zarządowi Komitetu Okręgowego w Krakowie po otrzymaniu zawiadomienia o przyznaniu pożyczki lub zasiłku.

Do podań o pożyczki lub zasiłki winny być dołączone:

I) uchwała Rady Gminnej o zaciągnięciu pożyczki lub zasiłku, zatwierdzona przez władze nadzorcze,

II) orzeczenie organizacyjne szkoły, wydane przez Kuratorjum,

III) plany budowy szkoły wraz z kosztorysem, zatwierdzone przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego i Wojewódzkie władze budowlane z dołączeniem pism wymienionych władz (załączniki te będą zwrócone po rozpatrzeniu podania przez Zarząd Komitetu Okręgowego),

IV) plan sfinansowania całej budowy według punktów:

- a) fundusz gromady i gminy,
- b) zapisy,
- c) bezpłatna robocizna piesza i konna,
- d) materiały budowlane własne (drzewo, kamień, piasek i t. p. — podać ilość i wartość w złotych),
- e) pomoce samorządu powiatowego,
- f) Fundusz Pracy (w ośrodku robotniczym),
- g) pomoc T-wa Popierania Budowy Szkół Powszechnych.

V) Ponadto dołączyć wypełniony kwestjonariusz według następujących punktów:

1) Obszar gruntu przeznaczonego dla szkoły przy budynku szkolnym:

- a) na zabudowania,
- b) podwórze szkolne,
- c) podwórze gospodarcze,
- d) boisko szkolne,
- e) ogród szkolny,
- f) ogród kierownika szkoły.

2) W jakim stanie jest budowa, jeżeli budynek jest rozpoczęty? (podać szczegółowe dane), czego brakuje:

- a) z robót murarskich (np. wyprawa, ścianki działowe i t. p.),
- b) ciesielskich,
- c) stolarskich,
- d) ślusarskich,
- e) szklarskich,
- f) malarskich i pokostniczych,
- g) blacharskich,
- h) innych.

3) Ile kosztowała dotychczasowa budowa i z jakich źródeł została pokryta? (podać sumę ogólną i poszczególne).

4) Czego brakuje do wykończenia budynku?

5) Jakie prace budowlane będą wykonane w 1935 roku? (podać szczegółowo).

6) Ile izb szkolnych będzie wykonanych całkowicie i oddanych do użytku w 1935 roku?

7) Kosztorys wykonania prac budowlanych w 1935 roku (podać sumy kosztów dotyczących poszczególnych prac).

8) Plan sfinansowania prac budowlanych na 1935 r. według danych wymienionych w pkt. IV.

Nadmieniamy, że Komitet Okręgowy poprzez finansowo przedewszystkiem budowy w tych gminach, które dadzą gwarancję, że jeszcze w bieżącym roku oddany zostanie do użytku cały budynek szkolny, lub przynajmniej jego część.

Zwracamy uwagę na budownictwo drewniane, które jest tańsze i daje możność szybkiego kończenia budowy.

W tych wypadkach, gdy gmina zamierza rozpocząć budowę w 1935 roku i nie będzie mogła w bieżącym roku doprowadzić jej do takiego stanu, by oddać choćby części budynku do użytku, powinna prowadzić prace budowlane własnymi funduszami, a o pomoc ze strony T-wa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych może się ubiegać w roku następnym.

Sekretarz:

Michał Baścik.

Prezes:

Dr. Franciszek Parylewicz.

Skarbnik:

Ludwik Osiecki.

Centralna Biblioteka Nauczycielska

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego w Krakowie

Biblioteka posiada około 38.000 tomów dzieł naukowych i prenumeruje 76 czasopism w języku polskim i obcych.

Wykupienie legitymacji (à 1 zł.) uprawnia do bezpłatnego korzystania z Biblioteki i Czytelni czasopism C. B. N.

Prawo korzystania z Biblioteki przysługuje nauczycielstwu wszelkiego typu szkół państwowych, oraz urzędnikom Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego. Nauczyciele szkół prywatnych, oraz słuchacze kursów pedagogicznych wykupują legitymacje uprawniające do korzystania z Biblioteki za przedłożeniem zaświadczenia swych dyrekcji.

Zamówione książki wysyła Biblioteka pocztą, po uzyskaniu gwarancji od dyrekcji, Inspektoratów, lub kierownictw szkół, że za ich zwrot biorą odpowiedzialność.

Biblioteka zaopatrzona jest w dzieła z wszystkich dziedzin wiedzy, jednak specjalnością jej są działy: pedagogiczny, czasopism, archiwum podręczników szkolnych, oraz oświaty pozaszkolnej.

O świeżo nabytych dziełach zawiadamia Biblioteka nauczycielstwo za pośrednictwem „Dziennika Urzędowego”.

WYPOŻYCZALNIA i CZYTELNIA

otwarte:

codziennie (z wyj. niedziel i świąt)

od godz. 9:30 — 13 i od 16 — 19.

